

Handelingen

15-16

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1985-1986

Vergaderingen van mei 1986

BESCHERMING FLOORDAMBOS

REGELING HUISVESTINGSSCHULDEN

INFORMATIEBRONNEN EN OBJECTIVITEIT BRT-BERICHTGEVING

WATERBEHEERSINGSPROJECTEN BENEDEN-DEMERBEKKEN

KOSTELOZE RVA-DIENSTVERLENING

BESCHERMING SINT-NIKLAASKERK TE WILLEBROEK

SUBSIDIËRING VOOGDIJ- EN BESCHERMRAAD ARRONDISSEMENT BRUGGE

MOTIE VAN ORDE AGENDA

BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND

LOZINGSVERGUNNINGEN BEDRIJVEN ZEEKANAAL GENT-TERNEUZEN

TOEPASSING DECREET STATUUT NIET-BETAALDE SPORTBEOEFENAAR

IMPACT BOODSCHAP VLAAMS-NATIONAAL ZANGFEEST

PRODUKTIE FONOPLATEN VLAAMSE KUNSTENAARS

OPERA VOOR VLAANDEREN

MOTIE INTREKKING ONDERSCHIEDING BERT PELEMAN

ADVIEZEN EXECUTIEVE AAN CENTRALE REGERING

Inhoud

Nr. 15 **Donderdag 22 mei 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 417

Begrotingen

Indiening en verwijzing, blz. 417

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 417

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 417

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 417

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 418

Adviezen van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 418

Verslag

Indiening, blz. 418

Mededelingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 418

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 418

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het zonder wettelijke vergunning uitvoeren van werken in het beschermd Floordambos, blz. 419

Vraag van de heer H. Schiltz tot de heer L. Waltniel, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de regeling inzake huisvestingsschulden, blz. 420

Vraag van de heer A. Denys tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de informatiebronnen en de objectiviteit van de berichtgeving van de BRT omtrent de staking van dinsdag 6 mei jongstleden, blz. 420

Vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer P. Deprez, Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen, over de problematiek van de waterbeheersingsprojecten in het beneden-Demerbekken, blz. 421

Vraag van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming, over kosteloze RVA-dienstverlening in concurrentie met de privé-sector, blz. 422

Vraag van de heer J. Pepermans tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de bescherming van de Sint-Niklaaskerk en vijf nabijgelegen gebouwen te Willebroek, blz. 423

Vraag van de heer W. Cortois tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het niet-naleven van het besluit ter bescherming van het Floordambos, blz. 423

Vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de houding van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve ten opzichte van het beschermd Floordambos en de steun aan de VZW Brabantse Golf, blz. 424

Vraag van de heer J. Devolder tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over het uitblijven van de subsidiëring van de Voogdij- en Beschermdraad van het Arrondissement Brugge, blz. 425

Motie van Orde

Agenda, blz. 426

Spreker : de heer J. Van Elewycyk

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
— 131 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 426

Spreker : mevrouw C. Smitt, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 427

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer P. De Weirdt tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de waterverontreiniging door de bedrijven gelegen langsheen het Zeekanaal Gent-Terneuzen en de problematiek inzake lozingsvergunningen, blz. 427

Sprekers : de heren P. De Weirdt, E. Gryp, Minister J. Lenssens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 433

Nr. 16 **Donderdag 22 mei 1986**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 435

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer A. Diegenant tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het foutief toepassen van het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar en de nefaste gevolgen hiervan, blz. 435

Sprekers : de heer A. Diegenant, Minister P. Dewael

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het gevolg dat de Vlaamse Executieve zal geven aan de tijdens het 49e Vlaams-Nationaal Zangfeest te Antwerpen uitgesproken boodschap, blz. 438

Sprekers : de heer H. Coveliers, Minis-

ter G. Geens

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de produktie van fonoplaten van Vlaamse kunstenaars door de Vlaamse Gemeenschap, blz. 440

Sprekers : de heren H. Coveliers, W. Luyten, Minister P. Dewael

Interpellatie van de heer L. Van den Bossche over de budgettaire toestand van de Opera voor Vlaanderen, blz. 443

Sprekers : de heren L. Van den Bossche, A. De Beul, Minister P. Dewael

Oprichting van een Commissie van Onderzoek over de Opera voor Vlaanderen, blz. 449

Sprekers : de heren J. Van Elewycyk, G. Verhaegen, L. Dierickx

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 451

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
— 131 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 45 1

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de intrekking van de op voorstel van de Vlaamse Executieve aan de heer Bert Peleman toegekende onderscheiding

Hoofdelijke stemming, blz. 452

Spreker : de heer H. Schiltz

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het informeren van de leden van de Vlaamse Raad over de adviezen die de Vlaamse Executieve aan de centrale Regering verstrekt en meer bepaald betreffende de voorgenomen wijziging van de wet op het Wegenfonds, blz. 454

Sprekers : de heren H. Schiltz, J. De Seranno, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 458

VOORZITTER : de heer M. Olivier,
Eerste-Ondervoorzitter, treedt als
Voorzitter op.

— **De notulen van de jongste vergade-
ring worden ter tafel gelegd.**

— **De vergadering wordt geopend om
14.02 uur.**

De Voorzitter : Dames en heren, de
vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

L. Vanvelthoven ; gezondheidsrede-
nen.

P. De Keersmaeker ; buitenslands.

D. Coens, G. Temmerman, E. Van-
dersmissen, A. Vanhaverbeke ;
ambtsverplichtingen.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

**Interpellatie van de heer A. Diegenant
tot de heer P. Dewael, Gemeenschaps-
minister van Cultuur, over het foutief
toepassen van het decreet van 25 fe-
bruari 1975 tot vaststelling van het sta-
tuut van de niet-betaalde sportbeoefe-
naar en de nefaste gevolgen hiervan**

De Voorzitter : Aan de orde is de inter-
pellatie van de heer Diegenant tot de
heer Dewael, Gemeenschapsminister

van Cultuur, over het foutief toepas-
sen van het decreet van 25 februari
1975 tot vaststelling van het statuut
van de niet-betaalde sportbeoefenaar
en de nefaste gevolgen hiervan.

De heer Diegenant heeft het woord.

De heer A. Diegenant (op de tribune) :
Mijnheer de Voorzitter, namens dui-
zenden bestuursleden van sportvere-
nigingen, allen onbezoldigde vrijwilli-
gers, en namens tienduizenden trou-
we supporters die het goed menen
met hun vereniging, en deze steunen,
wil ik vandaag, op indringende wijze
de aandacht van de Minister van Cul-
tuur vragen voor de problemen die be-
staan rond het statuut van de **niet-be-
taalde sportbeoefenaar**.

Ik wil dit doen, temeer omdat het hier
een flagrante overtreding betreft van
decretale bepalingen.

De manier waarop het decreet van 2
maart betreffende dit statuut wordt
geïnterpreteerd en toegepast, leidt re-
gelrecht naar de destabilisering, de
ontwrichting van de sportverenigin-
gen, vooral dan van die sportvereni-
gingen die sport in competitieverband
organiseren.

In het belang van deze verenigingen,
maar ook in het individueel belang
van de sportbeoefenaar, dient aan de-
ze onwettige toestand ten spoedigste
een einde te worden gemaakt.

Zonder degelijke sportvereniging
weet de kandidaat-sportbeoefenaar
niet waarheen en is er evenmin sprake
van kwalitatief goede en regelmatige
sportbeoefening.

De vereniging is voor de **sportbeoefe-**

naar, wat het bos is voor de bomen,
wat de school is voor de leerlingen en
het bedrijf voor de arbeiders. De
sportvereniging, bijzonder waardevol
element in het maatschappelijk weef-
sel, is dus waard dat men er zich om
bekommert.

Dat deed trouwens de Vlaamse wetge-
ver toen hij in 1975 het decreet op het
statuut van de liefhebber sportbeoefe-
naar goedkeurde.

Het initiatief tot dit decreet werd ge-
nomen door onze uitstekende collega
Stan De Clercq. Zijn opzet was het de
levenslange en onvoorwaardelijke
binding van een lid aan zijn sportvere-
niging, wat in strijd is met de indivi-
duële rechten van de mens — onge-
daan te maken. Dit opzet is correct.
De Vlaamse Raad bracht, quasi una-
niem, groot begrip op voor deze vaak
bedreigde individuele vrijheid. Daar-
om bepaalt het decreet dat een lid elk
jaar zijn verbintenis met de vereni-
ging kan verbreken.

Bij amendement voerde de Commis-
sie evenwel een procedure in voor de-
ze verbintenisverbreking. Wie mag
het huis dat hij huurt of de job die hij
waarneemt, verlaten zonder een billij-
ke vooropzeg ?

De bedoeling was een regeling te tref-
fen waardoor ten aanzien van de vere-
nigingen een voldoende opzegtermijn
zou worden ingebouwd.

Deze opzegtermijn zou, naargelang
de wens van de betrokken **sportfede-
ratie**, zeer kort, drie maand, zes
maand of een jaar kunnen bedragen.

Tevens werd, eveneens bij **amende-**

Diegenant

ment, de Verzoeningscommissie ingevoerd.

Deze Commissie, oorspronkelijk bedoeld als een „sportrechtbank”, kreeg echter enkel een verzoeningsopdracht mee. Er werd, om haar toch enig gewicht te geven, gestipuleerd dat geen geschil tussen clubs en hun leden voor de gewone rechtbank zou worden beslecht vooraleer de Verzoeningscommissie door de betwisting werd gevat.

Om te verzoenen kreeg de Verzoeningscommissie zes maand de tijd. Slaagt de verzoening niet dan is de speler na deze periode automatisch vrij.

De Vlaamse Raad streefde aldus een evenwicht na tussen het rechtmatig belang van de sportbeoefenaar, de bescherming van zijn individuele vrijheid en de bescherming van de sportvereniging.

Letterlijk werd destijds gesteld : „een verantwoord evenwicht dient te worden nagestreefd tussen enerzijds de vrijheid van de niet-betaalde sportbeoefenaar en anderzijds de leefbaarheid van de vereniging die hem in staat stelt aan de sportbeoefening deel te nemen”.

Bij de uitvoering van het decreet werd dit evenwicht verbroken. Het individu, wiens vrijheid moest worden beschermd, kreeg plots alle vrijheid. De Verzoeningscommissie sprak immers bij elke vraag om verbintenisverbrekking het lid vrij.

En zoals blijkt uit de feiten, onder meer bij de grootste Vlaamse sportfederatie die een ploegsport organiseert en die het decreet in samenspraak met uw Administratie voor de Sport wenst na te leven, met name de Vlaamse Interprovinciale Volleybalbond, wordt het verenigingsleven ontwricht.

Tevens dient de ethisch-maatschappelijke vraag gesteld of het wel zo passend is het individu, in dit geval jongeren, alle vrijheid te bieden zonder hun aandacht te vragen voor enige groepsbezorgdheid.

We staan met onze mening, die we

nooit hebben verborgen, niet alleen.

Voetbalbond, Wielerbond en Basketbalbond hebben zich aan het decreet onttrokken.

In het tijdschrift „Sporta” van december 1985, schrijft Luc Neyens : „Op 25 februari 1975 werd het decreet goedgekeurd tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar. Dit decreet stipuleert onder meer de vrije overgang van spelers zonder vergoeding voor de club van herkomst.

Zulke reglementering is voor de bond — lees Belgische Voetbalbond — en de clubs onaanvaardbaar, zowel steunend op het grondwettelijk recht van „vrijheid van vereniging” als vanuit financieel en beleidsoogpunt.”

In de inleiding van het themanummer van Jura Falconis over, „Sportrecht”, in 1982, schrijft Marc Boes, docent aan de rechtsfaculteit van de KU Leuven :

„En de ervaring met het decreet in de Volleybalbond, waar het decreet wel toegepast wordt, en waar men meemaakt dat clubs zo niet uitsluitend, dan toch in belangrijke mate, door de toepassing van het decreet, van vandaag op morgen verdwijnen, toont aan dat er nu reeds enige redenen tot zorg is op dat punt”.

In hetzelfde themanummer van Jura Falconis, schrijven Luc Coenen en Piet De Coster :

„Kunnen de partij en niet tot een overeenkomst komen, dan is de sportbeoefenaar ten laatste op 1 maart van het volgend jaar vrij” — dit wil zeggen 6 maand na 1 september, ingang van de verzoeningsperiode.

Wie weet dat de wetgever van 1975 bij zijn amendering zich inspireerde op de toenmalige transferregelingen in de federaties, begrijpt onmiddellijk dat, bij gebrek aan akkoord of verzoening tussen lid en club, het lid vrij is na het verstrijken van de verzoeningsperiode en niet tijdens deze periode en evenmin dus bij beslissing van de Verzoeningscommissie.

In het „Limburgse Rechtsleven” van 1985 schrijft Cyriel Coomans in een evaluatie over 10 jaar decreet, in dit

verband :

„Bij de bespreking van het decreet werd een amendement ingediend waarbij de indiener aan de Verzoeningscommissie een uitgebreide bevoegdheid wilde toekennen. Een commissie die zou optreden als een scheidsrechterlijk orgaan, een soort sportrechtbank, bevoegd voor reglementersaangelegenheden met betrekking tot de sportfederaties en hun leden”.

Coomans gaat evenwel verder :

„Dit amendement werd niet weerhouden. De taak van de Verzoeningscommissie werd beperkt tot het pogen de partijen te verzoenen ingeval de speler of de club verzet aantekende tegen de opzeg”.

Senator De Clercq, initiatiefnemer van het decreet, tijdens de bespreking van het decreet in openbare vergadering van de Raad bevestigde trouwens deze interpretatie. Hij zei letterlijk :

„De Verzoeningscommissie die alleen een verzoenende rol heeft, indien zij binnen de zes maanden niet slaagt in haar opzet, wordt akte genomen van het feit dat er geen verzoening is”.

En Senator De Clercq voegt eraan toe : „en dan is de ontbinding van de overeenkomst een feit”.

Er kan evenwel niet uit afgeleid worden dat deze ontbinding onmiddellijk ingaat.

Zowel de verantwoording bij de amendementen die leidden tot de opzegprocedure als tot de oprichting van de Verzoeningscommissie, als het verslag over de besprekingen in de Commissie van de toenmalige Nederlandstalige Cutuurraad, maken duidelijk dat het lid, bij niet verzoening, pas vrij is na het verstrijken van de verzoeningsperiode.

Artikel 4 van het decreet zegt : „Gedurende de verzoeningsperiode wordt de opzeg opgeschort. Deze opschorting kan maximum zes maanden belopen”. Waarom „maximum zes maanden” ? Omdat, en dit blijkt duidelijk uit de verantwoording van het amendement, de periode van verzoening niet langer mag duren dan zes maand.

Diegenant

Treedt er verzoening in, dan is het geschil tussen lid en vereniging geregeld. Treedt er geen verzoening in, dan is de speler vrij bij het verstrijken van de verzoeningsperiode. Ik ben het erover eens dat er betwistingen zijn omtrent de interpretatie maar voor hen die de ratio legis voor ogen houden kan er geen betwisting zijn.

Immers, zo stelt de verantwoording bij het amendement, „er wordt aangevaard dat een niet-betaalde sportbeoefenaar, die van club wil veranderen, hiervan ten hoogste zes maand of een jaar mag worden weerhouden”. In sporttermen uitgedrukt, deze „wacht-tijd”, gedurende dewelke de sportbeoefenaar evenwel niet mag worden belet te sporten, wordt aanzien als een redelijke „opzegtermijn”.

Wanneer we vaststellen dat bij elke „vrijheidsaanvraag” of vraag tot beëindigen van de verbintenis door een lid, de Verzoeningscommissie dit lid terstond vrij spreekt, dus zonder de verzoeningsperiode te laten verstrijken, dan valt elke redelijke opzegperiode weg en komen we tot de absurde situaties die we kennen en nu ook meer en meer, door het groot publiek, worden aangeklaagd. Zo velde de Verzoeningscommissie in 1983, 47 vrij-spraken, in 1984, 27 en in 1985, 24 vrij spraken. De Verzoeningscommissie overtreedt dus duidelijk de bepalingen van het decreet. Ze gaat haar bevoegdheid te buiten.

Deze Commissie werd opgericht bij decreet. Ze werd ingericht bij Koninklijk Besluit. Het is dan ook aan de Executieve erover te waken dat ze haar opdracht in wettelijkheid vervult.

Op 13 juli 1984 vroeg ik de Minister van Cultuur schriftelijk wat volgt :

„Mag ik de geachte Minister verzoeken me te willen meedelen op basis van welk artikel van het decreet van 25 februari 1975 de Verzoeningscommissie de volleybalspelers „vrij spreekt” ?

Als antwoord kreeg ik op 21 september 1984 :

„Ik heb de eer het geachte lid mee te

delen dat bij niet-verzoening de speler voor wat de Verzoeningscommissie betreft vrij is, — en dan komt het — gezien het decreet van 25 februari 1975 dient geïnterpreteerd te worden in het belang van de sportbeoefenaar”.

Het is dus duidelijk :

1. er is geen artikel van het decreet waarop men zich kan steunen ;
2. de Verzoeningscommissie heeft geen oog voor de vereniging, maar enkel voor het onmiddellijk belang van de sportbeoefenaar.

Niet alleen wordt onwettig opgetreden, maar daarenboven totaal sport- en maatschappelijk vreemd.

Evenmin scheidt ze de voorwaarden tot redelijk overleg ter bevordering van verzoening tussen lid en club, wat nochtans haar decretale taak is.

Door bij niet-verzoening het lid onmiddellijk vrij te verklaren en tot nieuwe aansluiting te laten overgaan, wenst dit lid geen enkele inspanning tot verzoening op te brengen. Integendeel.

Na zo'n antwoord kon enkel een interpellatie volgen.

De gevolgen van deze toestand zijn duidelijk ten nadele van de vereniging en de toekomstige sporter, maar ook ten nadele van de huidige meerderheid van de betere sportbeoefenaars.

Ze zijn in onze ogen nefast, ook opvoedkundig. We zijn geen voorstander van een situatie waarbij jonge mensen alleen maar rechten kennen en geen plichten, van een culturele situatie die het individualisme als hoogste waarde stelt, wars van een houding of attitude ten bate van de groep.

Clubs weten niet in mei met welke spelers ze in september het volgend seizoen zullen aanvangen. Bouwen aan een ploeg op lange termijn, kan niet meer. Deze onzekerheid stoot ook de sponsors af en u heeft oog voor de samenwerking tussen het culturele, openbare en particuliere.

Wie weet dat een niet-betaalde sportbeoefenaar tot 33.000 frank plus kos-

ten per maand mag verdienen, geeft er zich rekenschap van wat dit betekent.

Het bestaande decreet op het statuut van de niet-beroepssporter dient aangepast.

Daarvoor zijn drie grote redenen :

1. een beter evenwicht tussen de individuele vrijheid van de sportbeoefenaar en de levenskansen van de club dient bevestigd ;
2. complementair aan de rechtspleging in de sportbonden dient een rechtspraakorgaan, een tuchtrechterlijke sportrechtbank buiten de federaties voorzien ;
3. de afdwingbaarheid van zulk een verbeterd decreet dient beter verzekerd.

Mag ik de Minister vragen me mee te delen of hij bereid is, binnen de korte termijn, aan een dergelijke herziening mee te werken ? Ze werd trouwens aangekondigd in het Regeerakkoord.

Ten tweede, wil ik met nadruk vragen of de Minister kan instemmen met de zienswijze die ik ontwikkelde betreffende het huidig decreet op het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar.

Ten derde, bent u bereid, mijnheer de Minister, uw invloed aan te wenden om, in afwachting van een eventuele aanpassing, het huidige decreet, zoals bedoeld door de Vlaamse Raad, te laten toepassen ?

Zo ja, dan zou u de sportbeoefenaar individueel en de sportgemeenschap in Vlaanderen een grote dienst bewijzen !

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het decreet van 25 februari 1975, betreffende het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar, is zeker in meer dan een opzicht uniek te noemen. In de eerste plaats is er waarschijnlijk geen enkel decreet dat zoveel inkt heeft doen vloeien, zozeer de gemoederen deed oplaaien, zozeer de sportieve kringen en de media heeft beroerd.

Dewael

Evenzo heeft dit decreet in de loop van zijn recente geschiedenis voor diverse interpretaties gezorgd. Wij kennen deze interpretaties, waarbij onder andere een atleet zich rechtstreeks aansluit bij een bond in plaats van bij een club.

Veroorloof mij hier duidelijk te stellen dat deze unieke situatie zeker niet op rekening mag geschreven worden van de initiatiefnemers. Intrinsiek is de filosofie die achter dit decreet steekt, goed. De zeer complexe situatie van onze sportmilieus, de divergerende bezorgdheden van federaties of spelers, het heterogene karakter van wat men onder de noemer „niet betaalde sportbeoefenaar” heeft ondergebracht, dat alles is zeker mede aansprakelijk voor een toestand die door collega Diegenant als een „ontwrichte situatie” bestempeld wordt.

Vooruitlopend op mijn antwoord inzake de vragen rond het bestaande decreet zou ik nu reeds duidelijk willen stellen dat ik dit jaar nog hoop een ontwerp van decreet te kunnen indienen. Op dit ogenblik wordt onder impuls van de Hoge Raad voor de Sport en in nauwe samenwerking met mijn kabinet, mijn administratie en een aantal federaties gewerkt aan een **Ontwerp**-tekst.

Ik zal er nauwlettend op toezien dat hier de nodige lessen uit het verleden getrokken worden, en dat het ruimste overleg georganiseerd wordt alvorens de definitieve tekst in eerste fase aan de Vlaamse Executieve zal voorgelegd worden. In elk geval dient daarin de ruimte voor interpretatie minimaal te zijn en het evenwicht tussen club en speler hersteld te worden.

Alvorens bedenkingen nopens deze tekst naar voor te brengen wil ik eerst het standpunt van de Hoge Raad voor de Sport en de Vlaamse Executieve kennen.

Concreet kan ik dus duidelijk bevestigen dat ik de bezorgdheid deel nopens de herziening van dit decreet.

Wat de zienswijze betreft inzake de Verzoeningscommissie kan ik de bezorgdheid van mijn collega bevesti-

gen.

Haar taak bestaat erin de **ontvanke-**lijkheid van de vrijheidsaanvraag en van het verzet te onderzoeken, te pogen de partijen te verzoenen en vervolgens de verzoening of de niet-verzoening vast te stellen.

Het is echter niet zo dat, zoals collega Diegenant stelt, systematisch elke speler of speelster wordt vrijgesproken. Doch door de vaststelling van de niet-verzoening is het gevolg feitelijk hetzelfde. Met de vaststelling van de niet-verzoening is de sporter derhalve vrij en enige gemotiveerdheid van zijnentwege, om zich toch te laten verzoenen, wordt door de decretale formulering zeker niet gestimuleerd. Met alle gevolgen vandien.

Enkel in het geval van ongewettigde afwezigheid van de club werd tot eind 1985 volgend besluit getroffen : „**Bij** ongewettigde afwezigheid van de afgevaardigde van de club en in aanwezigheid van de sportbeoefenaar stelt de verzoeningscommissie de niet-verzoening vast. Derhalve is de sportbeoefenaar, die de overeenkomst heeft opgezegd, vrij en kan aansluiten bij om 't even welke club, zonder dat van deze aansluiting bijkomende lasten en/of voorwaarden kunnen opgelegd worden.”

Deze formulering, ook al behoort zij tot het verleden, lijkt mij terecht betwistbaar.

Sedert begin 1986 wordt, in geval van ongewettigde afwezigheid van de club, de clause „derhalve is de sportbeoefenaar, die de overeenkomst heeft opgezegd, vrij en kan aansluiten bij om het even welke vereniging of club, zonder dat van deze aansluiting bij komende lasten en/of voorwaarden kunnen opgelegd worden” weggelaten.

Wat de termijn van opschorting van de opzeg betreft, zoals bepaald in artikel 4, lijkt het mij duidelijk dat deze periode maximaal 6 maanden kan bedragen wat niet uitsluit dat de vaststelling van de al dan niet verzoening binnen een kortere termijn beëindigd wordt. Indien de **Verzoeningscommissie** het niet bij deze maximale termijn houdt doet zij geen afbreuk

aan het decreet, — ik wens dat nadrukkelijk te stellen — ook al kan ik mij de bezorgdheid van vele clubbesturen best voorstellen.

Het evenwicht tussen de vrijheid van de speler of speelster en de leefbaarheid van de sportvereniging is niet altijd gemakkelijk te onderschrijven.

Ook hier kan ik alle begrip opbrengen voor de situatie zoals collega Diegenant die beschrijft. Wat de kern van de zaak betreft denk ik dat er geen fundamenteel meningsverschil bestaat.

Tot besluit meen ik, dat deze problematiek, zoals zij hier vandaag aan bod komt in de Vlaamse Raad het dringende karakter van een herziening van het decreet bevestigt. Een nieuwe interpretatie over termijn, over opdracht van de verzoeningscommissie, of over enig ander aspect van de letter of geest van dit decreet zou enkel de verwarring nog verhogen.

Ik zal echter niet nalaten de Voorzitter van de Verzoeningscommissie in te lichten over de bezorgdheden zoals collega Diegenant deze hier vandaag heeft verwoord. (**Applaus bij de PVV**)

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het gevolg dat de Vlaamse Executieve zal geven aan de tijdens het 49e Vlaams-Nationaal Zangfeest te Antwerpen uitgesproken boodschap

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het gevolg dat de Vlaamse Executieve zal geven aan de tijdens het 49e Vlaams-Nationaal Zangfeest te Antwerpen uitgesproken boodschap.

De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, waarde collega's, vermits „regeren voorzien is” lijkt het mij van het allergrootste belang dat de vertegenwoordiging van een volk zich bezighoudt met de ideeën die bij dit volk leven.

Een boodschap, toegejuicht door 18.000 Vlamingen, is dan ook belangrijk genoeg om in dit Vlaamse Parlement besproken te worden.

Mijnheer de Minister, vermits u niet tot één van die 18.000 Vlamingen behoorde ben ik zo vrij geweest u een kopij van tekst, uitgesproken door de Voorzitter van het ANZ, te bezorgen.

Het motto van het 49e Zangfeest te Antwerpen „geen vreemden tot heersers in het land !” werd door de Voorzitter van het ANZ in diens redevoering duidelijk omschreven.

„Ons land, dat is Vlaanderen ; de vreemden, dat zijn allen die steeds gepoogd hebben ons volk moreel en financieel in de verdrukking te brengen.”

Terecht stelt de voorzitter van het ANZ dat door een slechte staatsvorming, tot stand gekomen met de medeplichtige hulp van Vlamingen, de meerderheid in dit land onmondig werd gemaakt.

De bijna „10 jaarlij kse” grondwetsherzieningen hebben er immers voor gezorgd dat er een pariteit is in de Ministerraad, een dubbele, soms zelfs een tweederde meerderheid in het Parlement, zodat de Vlaamse meerderheid onmogelijk haar eigen federale staat kan uitbouwen. Herhaaldelijk blijkt dat in dit halfroond — maar met een andere pet op — een kleine Franstalige minderheid elke grondwetsherziening kan blokkeren.

De bevoegdheid van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse Regering zou de prijs moeten zijn die de Vlamingen bij dit alles hebben bekomen.

Helaas, een vrij trieste bevoegdheid.

Het Vlaamse Parlement is niet in staat om zichzelf rechtstreeks te laten verkieszen, maar wordt beschouwd als een bij komende bezigheid voor de zo-

genaamde Belgische Parlementsleden.

De Vlaamse Regering moet het stellen met om en bij de 83 miljard frank, niet eens de helft van de begroting van de Onderwijsminister in de Belgische Regering, en net evenveel als de begroting van de BBC in Londen.

Ondanks het feit dat onderwijs volgens de meest recente grondwetswijziging tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort, terwijl slechts de beruchte 7 uitzonderingen nationaal blijven, wordt deze verdeling vertaald in 9 miljard frank voor de Vlaamse Minister met zijn volledige bevoegdheid, en 20 maal meer voor de Belgische Minister voor zijn 7 uitzonderingen.

De Vlaamse Regering is niet eens in staat om de gelden die als Rijk- en Luistergeld in Vlaanderen worden betaald, volledig ten goede te laten komen van de Vlaamse televisie en radio.

Ik kan deze waslijst zeer uitgebreid maken wanneer ik spreek over de beperkte bevoegdheid die de Vlaamse Regering heeft op economisch en sociaal gebied.

De verleiding is zeer groot, zoals uit de toon van de uiteenzetting van de heer Portier blijkt, te vragen wat het nut is van deze gebrekkige, halfslachtige en hypokriete federalisering voor het Vlaamse volk.

De enige positieve betekenis van deze staatsvorming kan slechts zijn dat deze federalisering een, zij het zeer geringe, stap betekent naar het volledige zelfbestuur.

Dit laatste veronderstelt echter dat diegenen die deze kleine stap nu belichamen, zich er terdege van bewust zouden zijn dat hun voornaamste taak is aan te tonen dat de gebrekkigheid van de huidige regeling een volgende verregaande en ernstige stap in de richting van de federalisering vereist.

Het is hier dat de klassieke kat gebonden ligt.

Uw Regering, mijnheer de Eerste Minister, gedraagt zich als een afdeling van de nationale Regering.

Dit blijkt reeds uit haar samenstelling.

Vanuit federalistisch oogpunt kan het toch niet aanvaard worden dat er reeds bij de vorming van een regering duidelijk werd vooropgesteld dat deze dezelfde meerderheid zou herbergen als de nationale Regering.

Bovendien wentelen de Ministers van uw Regering zich al dan niet behaaglijk in de voordelen van het Ministerambt, zonder er zich blijkbaar over te bekommeren dat hun voornaamste taak erin moet bestaan te zorgen voor de uitbreiding van de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Het is toch godgeklaagd dat een volksverbonden materie bij uitstek, zoals het onderwijs, nog steeds niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoort.

Ik wacht nog altijd op de eerste revendicatie vanwege de Vlaamse Regering op dit gebied. Buiten enkele gesprekken onder vrienden uit dezelfde partij, schijnt er niet veel te gebeuren.

De Vlaamse Regering, die in feite de hefboom zou moeten zijn naar de federalisering toe levert helemaal geen weerwerk ten overstaan van het lamleggen van het algemeen federaliseringsproces door de nationale Regering.

Ook hier geldt dus blijkbaar voor de meerderheid het principe dat het partijbelang primeert boven het Vlaamse belang.

Naar aanleiding van een proces over een faling schreef een bekend journalist in de Standaard enige dagen geleden dat er in België eigenlijk evenveel rechtsbescherming is als in de eerste de beste Bananenrepubliek.

Mutatis mutandis geldt een dergelijke opmerking ook voor de Vlaamse Regering. Zij doet mij steeds denken aan een Operetteregering, met een beetje goede wil zou men zelfs de titel „De bedelstudent” hiervoor kunnen gebruiken.

De heer W. Luyten : België is begonnen met een opera en zal eindigen met een operette.

De heer H. Coveliers : Of met een vaudeville.

Immers, mijnheer de Eerste Minister, één van uw Ministers heeft zich in de „petite histoire” gewerkt door bij het plots vernemen van zijn benoeming tot Cultuurminister, te verklaren dat hij de Vlaamse cultuur zou gaan bestuderen.

Uzelf doet niet veel meer ten overstaan van de nationale Regering dan bedelen. Vandaar die titel.

Terecht stelde de heer Portier in zijn rede nochtans dat de tijd van loyale, rationele samenwerking tussen Vlamingen en Walen definitief voorbij is.

Nu zelfs uit het stakingsbeeld in dit land het verschil blijkt tussen Vlaanderen en Wallonië zal het niet lang meer duren vooraleer het bespottelijke van de beperkte financiële middelen waarover de Vlaamse Gemeenschap beschikt voor iedereen duidelijk zal worden.

Indien deze Vlaamse Raad, en de Vlaamse Regering, de leiding van het federaliseringsproces niet neemt, dan zal men zich achteraf niet moeten verbazen dat wellicht andere, meer extreme oplossingen zullen worden voorgesteld en nagestreefd. **(Applaus bij de VU)**

De heer W. Seeuws : Ik meen dat men de heer Portier zou moeten opnemen in de Vlaamse Regering, voor een verzekerd evenwicht.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik dank de heer Coveliers voor de toelichting die hij heeft gegeven bij de toespraak die door de Voorzitter van het Vlaams-Nationaal Zangfeest werd gehouden. Ik dank hem ook voor de toezending van de tekst van deze toespraak die ik trouwens reeds had.

Ik wens aan de heer Coveliers te zeggen dat de Vlaamse Regering over deze tekst geen standpunt heeft ingenomen en dat zij ook niet zinnens is dit te doen. Men kan bezwaarlijk van de Vlaamse Regering verwachten dat zij zich over alle toespraken die in Vlaan-

deren worden gehouden, ongeacht de belangrijkheid van de betrokken manifestatie, zou uitspreken.

De fundamentele beleidslijnen die wij ter zake wensen te volgen zijn opgenomen in onze beleidsverklaring die hier werd besproken. Op grond daarvan hebben wij trouwens het vertrouwen van deze Raad gekregen om deze beleidsverklaring uit te voeren. Wij zijn hier volop mee bezig.

Ik ben dus zeer formeel in deze zaken. Het is niet mijn bedoeling, en evenmin die van mijn collega's, telkens wanneer om het even waar in Vlaanderen een toespraak wordt gehouden een standpunt in te nemen.

De vergelijking met het Congres van de Brusselse Vlamingen is niet correct. Het gaat hier over een duidelijke politieke stellingname waaraan een aantal conclusies zijn verbonden en waarmee wij onze inzichten op dat vlak hebben geconfronteerd. Ik heb trouwens de gelegenheid gehad om dit hier aan de Vlaamse Raad uiteen te zetten. U zult het mij dus niet kwalijk nemen dat ik niet inga op de inhoud van deze toespraak.

De algemene gedrag slij n waaraan wij ons wensen te houden is het voorwerp geweest van een debat en kan tijdens de volgende maanden en jaren, naar aanleiding van de politieke beslissingen die wij hebben genomen, verder worden geconcretiseerd. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het ontgoochelt mij natuurlijk dat de Eerste Minister van Vlaanderen geen antwoord wil geven op een politieke stellingname die dan toch gehoord en toegejuicht werd door 18.000 Vlamingen waaronder enkel van zijn partijgenoten.

Het zou misschien de zin van de Vlaamse Raad vergroten indien men niet telkens zou spreken over de zeer beperkte bevoegdheidjes die deze Raad heeft. Men zou kunnen trachten naar de toekomst te kijken om te zien hoe men tot een Vlaamse zelfstandig-

heid kan komen. Maar dit is blijkbaar niet de taak van de Vlaamse Regering. Ik noteer dit en zal daarmee in de toekomst rekening houden.

De heer W. Seeuws : Het is zelfs jammer dat er zo weinig leden van de Volksunie naar het antwoord van Minister Geens zijn komen luisteren. **(Onderbrekingen bij de W)**

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de productie van fonoplaten van Vlaamse kunstenaars door de Vlaamse Gemeenschap

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de productie van fonoplaten van Vlaamse kunstenaars door de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal ditmaal handelen over een zeer beperkte materie, die volledig tot de bevoegdheid van deze Raad behoort.

Wij kennen in deze Raad drie systemen om de regeerders te ondervragen.

Het eerste systeem lijkt mij een hallucinant systeem waar ik niet aan mee doe. Dat is namelijk het stellen van een mondelinge vraag in deze Raad. Vooraleer men die vraag kan stellen moet men ze eerst op papier zetten, daarna moet men ze hier komen aflezen en terug naar zijn plaats gaan, dan komt de Minister naar voren en die leest het antwoord af. Dat lijkt mij zo idioot, — want men kan beter die papiertjes uitwisselen — dat ik daar niet aan mee doe.

Een tweede mogelijkheid, voor een materie die niet direct het beleid als dusdanig aanbelangt, is het stellen van een schriftelijke vraag. Ik weet

Coveliers

dat, in het bijberoep dat wij allemaal in het Belgisch Parlement uitoefenen, sommige Ministers zeer laattijdig antwoorden op deze vragen. Hun kleur is vergelijkbaar met die van u, mijnheer de Minister. Ik heb echter van u een antwoord gekregen dat mij verplichtte hier een vraag te stellen. Ik had mij namelijk de moeite getroost om tamelijk gedetailleerd een aantal elementen over opnamen van klassieke muziek in Vlaanderen op te zoeken en u hebt er in welgeteld 19 lijnen, de beleefdheidsformules inbegrepen, op geantwoord. Vandaar deze korte omschrijving van mijn verzoek tot interpellatie.

Het probleem bestaat erin dat een aantal jonge Vlaamse kunstenaars en solisten zeer moeilijk aan bod komen in het internationale circuit omdat van hen geen uitvoeringen bestaan en omdat zij niet in de mogelijkheid zijn uitvoeringen te laten produceren via het commerciële circuit.

Jaren geleden heeft het toenmalige Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap — toen er nog geen Vlaamse Regering bestond —, een aantal indrukwekkende opnamen gemaakt. Spijtig genoeg is het bij opnamen gebleven. De studio's, de banden en de kunstenaars zijn betaald. Het enige wat nog moet gebeuren is het persen van een plaat.

In uw antwoord schrijft u mij dat het persen van een plaat duur zou zijn. Sta mij toe te zeggen dat het persen van een plaat 40 frank per stuk kost. Ik meen dat wij, met een oplage die dergelijke klassieke platen zouden krijgen, niet moeten struikelen over deze prijs. Voor onze kunstenaars is het beschikbaar van uitvoeringen op plaat nochtans van het allergrootste belang indien zij willen doorbreken in het buitenland.

Wat mij persoonlijk ook erg grieft is het feit dat u er zelfs niet aan gedacht heeft in dit jaar gewijd aan Jef Van Hoof, — 100 jaar geleden geboren en in 1947 totaal ten onrechte, omwille van zijn muziek — muziek is in België dus wel belangrijk — tot één jaar veroordeeld door het Krijgshof, nadat hij oorspronkelijk voor de Krijgsraad te

Mechelen was vrijgesproken — de prachtige Derde symfonie van Van Hoof, in 1981 opgenomen, op plaat te zetten, alhoewel daar nu specifiek de aanleiding voor bestaat.

Bovendien, mijnheer de Minister, laat u hier een inkomstenbron liggen, want de platen met kamermuziek kan u perfect verkopen zonder dat daarvoor een bij komende gage aan de kunstenaars zou verschuldigd zijn. Ik vind het dan ook wel erg dat ik een antwoord krijg waarin u zegt dat er een echte dienst zou bestaan belast met de productie van deze opnamen. Dat is dan bijzonder spijtig. Ik denk dat u uw Ministerie onmiddellijk als dusdanig moet herorganiseren en u dergelijke dienst moet oprichten. Vervolgens antwoordt u dat dit waardevolle patrimonium nog niet werd vertaald naar een concretere platenproductie toe door een gebrek aan financiële middelen. Ik betwijfel dit. In uw begroting van Cultuur zijn een aantal posten ingeschreven die minder belangrijk zijn voor de Vlaamse Cultuur en waarmee u duizenden van deze platen kan laten persen, die u kan verspreiden in het binnen- en buitenland en dank zij dewelke deze jonge kunstenaars de mogelijkheid zouden krijgen op te treden, onder meer ook in het buitenland. Aldus zou men ze minder subsidies moten geven waardoor uw begroting opnieuw een evenwicht zou vertonen.

Daarom dring ik erop aan, mijnheer de Minister — ik maak mij nu enige illusie over uw antwoord — dat u de mogelijkheid zou onderzoeken deze belangrijke productie, die volgens uw brief nog zou bestaan en wat mij reeds verheugt, om te zetten in fonoplaten.

De Voorzitter : De heer Luyten heeft het woord.

De heer W. Luyten (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het thema dat mijn collega heeft aangesneden, interesseert mij reeds jaren. Zo heb ik kunnen vergelijken wat in andere landen, hetzij door autonomie via een eigen staat, hetzij via gedeeltelijke cultuurautonomie op dit terrein wordt gepresteerd, wat voor de identiteit van een volk toch zeer belangrijk is. U zal mij waarschijnlijk met mijn filosofie

ten opzichte van de Oostbloklanden kunnen situeren. Als wij vergelijken wat, bijvoorbeeld Tsjechoslowakije, doet met Suprafon en Hongarije met Hungaroton — dat zijn staatsuitgaven — voor de bekendmaking van eigen muziekcultuur met wat bij ons gebeurt, hebben wij geen reden tot juchten.

Met de autonomie van de interprovinciale cultuurraad, deden wij een experiment, in navolging van het Openbaar Kunstbezit, met Luister van de Muziek in Vlaanderen. Als klassiek muziekliefhebber ken ik de moeilijkheden in een klein cultuurgebied als het onze, om tot een verspreiding op dit vlak te komen. Met bijna 3.000 intekenaars voor de Luister van de Muziek in Vlaanderen is men gestrand op een tekort van 300.000 frank. Na twee jaar heeft men het experiment niet verdergezet, wat ik zeer betreurt. Ik zal daar later eens uitvoerig op terugkomen en met voorbeelden aantonen wat andere landen op dit vlak zeer concreet doen.

In onze eigen muziekcultuur kennen wij het feit dat platen in Amerika worden geperst. Zo is er, bij voorbeeld, de Flemish Composers in Italy rond de Renaissance-muziek die door Turnhout in Amerika geperst wordt. Ik heb hierrond een zeer ruime verzameling aangelegd. Ze staat open voor de Minister om inspiratie op te doen.

De vertegenwoordiging van onze natie in het buitenland omvat een schamele productie. Wat het Ministerie van Cultuur destijds gedaan heeft, is volledig achterhaald. Voor een volk met een zogenaamde cultuurautonomie is dit voor de toekomst een van de hoofdopdrachten voor het Ministerie van Cultuur.

Mijn bekommernis inzake deze aan gelegenheid wenste ik door een vergelijking met andere landen uit te drukken. (**Applaus bij de W**)

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, allereerst moet ik de heer Coveliers zeggen dat zijn vraag inderdaad een drietal bladzijden bestreekt. Het

Dewael

grootste deel ervan bevatte echter een opsomming van de opnamen in de referentieperiode van 1974 tot 1981. Tot besluit daarvan werden dan een aantal concrete vragen gesteld.

Mocht mijn antwoord niet duidelijk geweest zijn, dan wil ik graag van deze gelegenheid gebruik maken om nog iets dieper op de vragen in te gaan.

De uitgaven inherent aan deze opnamen werden systematisch onder de titel „consumptieve uitgaven” ingeschreven in de boekhouding van de Dienst Muziek en Culturele Film. Bij nazicht van deze boekhouding blijkt dat voor deze opnamen een totaal bedrag van 3.360.000 F gespendeerd werd, te verdelen als volgt :

1.960.000 frank enkel voor de opname van symfonische werken ;

1.400.000 frank enkel voor de opname van kamermuziekwerken.

Concreet betekent dit een uitgave van circa 140.000 frank per symfonisch werk en circa 70.000 frank per kamermuziekopname.

Indien het geachte lid een uitsplitsing wenst per opname, zullen nadat de nodige opzoekingswerken werden uitgevoerd de exacte uitgaven per opname meegedeeld worden.

De heer H. Coveliers : Mijnheer de Minister, ik vraag alleen dat u een fonoplaat zou maken van een opname die reeds lang werd gemaakt.

Minister P. Dewael : Het feit dat dit waardevol patrimonium nog niet naar produktie vertaald werd, is enerzijds toe te schrijven aan een tekort aan financiële middelen en anderzijds aan een gebrek aan tijd in de gebruikte studio.

Dit impliceert evenwel niet dat deze gelden nutteloos zouden gespendeerd zijn. Het lag in de bedoeling van mijn voorganger om in samenwerking met geïnteresseerde privé-bedrijven een selectieve produktie te realiseren. Te dien einde werden aan de administratie de nodige instructies gegeven om contacten te leggen met de betrokken privé-sector. In het kader van het jaar

van de muziek werd een extra budget van 2.000.000 frank door de stuurgroep van het jaar van de muziek daarvoor ter beschikking gesteld.

Het is de Dienst van Muziek en Culturele Film (Dienst Muziek en Lyrische Kunst van het voormalige Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur) die zich bezig hield met de aanmaak van deze opnamen. Deze dienst werd geadviseerd door een commissie samengesteld uit een componist, een dirigent, een journalist en een muzikoloog.

In hoofdzaak behelst de opdracht van de Dienst voor Muziek en Culturele Film het bevorderen van de produktie van „ernstige” muziek, het stimuleren van professionele vertolkingen van deze muziek en meer algemeen het aanmoedigen van de muziek- en danscultuur in het Nederlandstalig lands-gedeelte en in de Brusselse Agglomeratie.

Deze opdracht vertoont de volgende facetten.

1. Aanmoedigen van de creativiteit van de Vlaamse toondichters en choreografen en het propageren van hun werk.
2. Bevorderen van de professionele muziek- en dansbeoefening, alsmede van het concertleven. Dit gebeurt onder andere via de subsidiëring van de grote instellingen (Opera voor Vlaanderen, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, de Philharmonie van Vlaanderen).
3. Subsidiëring van verenigingen die zich bezighouden met de promotie van de muziek en de dans.
4. Verlenen van bijstand aan bejaarde en behoeftige toondichters, musici, dansers, enzovoort. Dit gebeurt rechtstreeks door het verlenen van hulp gelden aan de betrokkenen en onrechtstreeks door subsidiëring van caritatieve verenigingen.
5. De inhoudelijke aspecten van de internationale contacten inzake muziek en dans. Ingevolge de nieuwe begrotingsvoorstellen zal deze afdeling eveneens worden belast met het bevorderen van de oude muziek, het stimuleren van vernieuwende danspro-

jecten en van de hedendaagse Vlaamse muziek.

Wat de personeelsbezetting betreft kan ik u meedelen dat de afdeling in kwestie 5 vastbenoemde ambtenaren en 1 tewerkgestelde werkloze telt.

Ten slotte wil ik gaarne opmerken dat ten eerste de Gemeenschapsminister van Cultuur zich niet in de plaats wil stellen van gramfoonplatenproducenten en dat de bestaande toestand zo veel mogelijk moet worden genormaliseerd doch dat, wat de toekomst betreft, de opname en verspreiding van eigen muziek enkel dient gestimuleerd te worden door eventuele rechtstreekse toelagen aan de privé-initiatiefnemers.

De Voorzitter : De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers : Mijnheer de Voorzitter, mijn fundamentele bemerking is dat, naar mijn gevoelen, de laatste zinsnede van de Minister juist is, met name dat men beter het produceren van de opnamen door derden laat doen, liever dan het zelf te doen. Dat heeft het verleden bewezen.

Vervolgens is, volgens mij, uw argument over het niet ter beschikking zijn van studio-ruimte, onjuist. Inderdaad, u hebt alle opnamen ; bijgevolg hebt u geen studio meer nodig.

Bovendien wens ik u een concrete vraag te stellen : u zegt dat u privé-sponsoring zoekt om die platen te realiseren. Dit betekent dus dat u bereid bent de banden af te staan om er een plaat van te maken. Dat is mijn vraag.

Minister P. Dewael : Ik heb gezegd dat wij, gelet op het aanwezige materiaal, op dit ogenblik — en mijn voorganger heeft dat ook gedaan, want u mag niet vergeten dat het gaat over opnamen die zich situeren in de periode 1974-1981 — naar private ondernemingen zoeken om dit materiaal vooralsnog in produktie te brengen.

De heer H. Coveliers : Ik vraag of u deze materie wil afstaan.

Minister P. Dewael : Ja.

De Voorzitter : De heer Luyten heeft het woord.

De heer W. Luyten : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, kan men de BRT, die prachtige opnamen heeft van ons eigen muziekpatrimonium en in haar statuut — meen ik althans — wijzigingen heeft aangebracht, zodat deze ook in het commerciële circuit kunnen worden gebracht, op dat vlak niet stimuleren ? Mijns inziens zijn de uitgaven van de BRT te zeer beperkt om aan de privé-sector hulp te bieden. De BRT beschikt dus over prachtige opnamen van ons eigen muziekpatrimonium en ik meen dat, in die fase van onkostendelging, ondernemingen bereid zijn op dat vlak met de BRT samen te werken. Kan dat ?

Minister P. Dewael : Ik zal uw suggestie graag aan de Raad van Bestuur van de BRT overmaken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer L. Van den Bossche tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de budgettaire toestand van de Opera voor Vlaanderen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer L. Van den Bossche tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de budgettaire toestand van de Opera voor Vlaanderen.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, de Opera voor Vlaanderen is de jongste tijd veel in het nieuws geweest naar aanleiding van iets wat voorspelbaar was en waarvoor ik uw voorganger vóór vier jaar overigens reeds heb gewaarschuwd : de niet- of laattijdige uitbetaling van de wedden, de feitelijke falingsituatie van de Opera.

De problematiek is voorlopig wat het punt wedden betreft — ik durf het bijna niet te zeggen — opgelost voor een paar maanden. Via een nieuwe kre-

dietlijn op basis van een van de brieven van de Minister over het tweede vierde van de subsidie konden de wedden voor de maand mei worden uitbetaald en zijn de uitbetalingen van het vakantiegeld en van de wedden voor de maand juni veiliggesteld.

De begroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt nu besproken in de Commissie en zal wellicht in de maand juni door de Raad worden goedgekeurd. Daardoor bestaat de mogelijkheid om nog 100 miljoen frank te verdisconteren bij de banken en zal men voor een groot gedeelte van het jaar de nettowedden kunnen uitbetalen.

Dit betekent dat de verliezen, die sinds 1984 zijn geaccumuleerd, dit jaar exponentieel verder stijgen door het feit dat door uw houding er voor de rest van het jaar geen betaling zal kunnen gebeuren van de sociale bijdragen, van de fiscale voorheffingen en van de leveranciers. Ik hoef er niet op te wijzen dat in deze situatie de kapitaalkosten fors de pan uitrijzen.

Dit is duidelijk het eindpunt van de weg ingeslagen toen de voorganger van de Minister enkele jaren geleden mededeelde dat hij de oprichtingsstatuten, die zijn voorganger had ondertekend, niet zou respecteren.

Indertijd werd een intercommunale opgericht waarin men hoopte de Vlaamse Gemeenschap, de twee Steden Gent en Antwerpen en de vijf Provincies als deelgenoot terug te vinden. Zeer snel heeft men geconstateerd dat drie van de vijf Provincies niet wensten te participeren, namelijk West-Vlaanderen, Limburg en Brabant, en dat de twee andere Provincies die tot op dat ogenblik in zekere mate geïnteresseerd waren in de Opera, van de kans gebruik maakten om af te haken. De intercommunale heeft dus het licht gezien met drie deelgenoten : de twee steden en de Vlaamse Gemeenschap.

De oprichtingsstatuten tonen aan dat de operatie, vermoed ik, geïnspireerd is vanuit stedelijke bekommernis. Antwerpen en Gent deden immers een goede zaak bij de ondertekening van de oprichtingsakkoorden.

In beide gevallen werd het jaarlijks bedrag vastgelegd dat beiden dienden te behalen, als een absoluut cijfer, op 90 miljoen frank niet-geïndexeerd. Beide Steden liepen daardoor op hun begroting heel wat in. Vroeger kostte hun opera-functie veel meer. Bovendien betekent dit voor hen dat er van jaar tot jaar minder moet worden uitgegeven voor de opera als gevolg van de muntontwaarding waarmee, ook al kruipt de inflatie traag, toch altijd rekening mag worden gehouden.

Alsof dit nog niet genoeg was, werd voor de Vlaamse Gemeenschap niet een vast bedrag ingeschreven, op de ene of de andere manier geïndexeerd of dubbel geïndexeerd. Er werd enkel ingeschreven dat de Vlaamse Gemeenschap de verliezen zal bijpassen.

Dit is een merkwaardig artikel. Ik heb al toegegeven aan de vorige Minister van Cultuur, wanneer deze dit artikel contesteerde, dat het voor een Raad van Bestuur een uiterst comfortabele positie is geld te krijgen van twee van de drie partners terwijl de derde partner de verzekering geeft alle tekorten te zullen bijpassen.

Ik herhaal wat ik op deze tribune reeds herhaaldelijk verklaarde, namelijk dat dergelijk artikel niet ernstig kan worden genoemd. Het was misschien een goede zet van de twee Steden maar dit geldt niet voor het beleid van de Vlaamse Gemeenschap. Juridisch zit de Vlaamse Gemeenschap echter vastgeklonken aan de oprichtingsstatuten. De vorige Minister van Cultuur was vrij optimist en meende dat het voor hem zou volstaan met de beide Steden aan tafel te gaan zitten om uit de moeilijkheden te raken. Dit was niet het geval want de Steden hadden er geen enkel belang bij toe te geven. Immers, al wat ze toegeven zal een bijkomende last betekenen voor de eigen begroting. En Antwerpen in meerdere mate, Gent in mindere mate, zitten ook zonder deze bij komende last reeds in een budgettaire moeilijke positie.

De vorige Minister van Cultuur heeft dan gekozen voor de onwettelijkheid. Hij heeft artikel 42 eenzijdig voor onjuist, voor niet langer geldig verklaard. Juridisch noemde hij het arti-

Van den Bossche

ke142 een leeuwenbeding. Hij besliste in de toekomst nog slechts 200 miljoen frank op de jaarlijkse begroting van de Vlaamse Gemeenschap in te schrijven. En hij weigerde elke bijkomende betaling. Dit heeft tot gevolg dat de Opera voor Vlaanderen vanaf 1984 zijn potje diende te koken met 380 miljoen frank, een bedrag lager dan de werkelijke uitbatingskosten voor 1981-1982-1983, wat niet haalbaar was. Dat wist trouwens iedereen. Op die wijze werd door de „kop-in-t-zand-houding” het huidig probleem geschapen, waarmede u, mijnheer de Minister, nu opgezadeld zit.

Het tweede crisis-element betreft het operagebouw zelf. Ook dat heb ik jaren geleden reeds aangeklaagd en voorspeld. Daar kunnen u en uw voorganger in grote mate onschuldig pleiten omdat de verantwoordelijkheid daar in eerste instantie ligt bij de Stad Gent zelf, die eigenaar is van het gebouw. De Stad Gent heeft in lengte van dagen, dat betekent langer dan enkele jaren, zich desbetreffend feitelijk nooit kunnen of willen veroorloven om een inspanning tot restauratie, minstens herstelling te doen. Er is nooit een echte oplossing uit de bus gekomen met als gevolg, en ik overdrijf niet, dat het gebouw in zekere mate bouwvallig is. Sommige boosaardige tongen beweren zelfs dat, indien de brandweercommandant zeer strikt zou optreden, hij het gebouw zou kunnen laten sluiten, met andere woorden daardoor het Gentse operaleven zou kunnen lamleggen. Dat luik betreft u niet direct. Alhoewel ik u toch de vraag wil stellen waarom u geen gelijk kaardige operatie overweegt als door de Belgische Staat volbracht ten voordele van de Munt : verwerking van het gebouw voor 1 frank, en snelle restauratie door de Vlaamse Gemeenschap.

Ik heb gehoord dat u op de televisie nogal lichtzinnig hebt gedweept met de resultaten van de Munt. Ik wil toch opmerken dat die schouwburg voor één frank werd verkocht aan de Belgische Staat, die daarna op één jaar tijd de hele renovatie heeft uitgevoerd. Ik zeg u dat, opdat u zou opletten met het maken van vergelijkingen. Omnis

comparatie claudicat.

Ik ben de eerste om de lof te zwaaien van de Muntschouwburg, van zijn artistieke directie zowel op het vlak van de artistieke bekwaamheid, op het vlak van het vroegtijdig ontdekken van talenten als op het vlak van het management. Ook op het gebied van het bekomen van geld is de directeur in kwestie zeer handig om uit zoveel mogelijk verschillende ruiven te kunnen eten. Zijn Brusselse positie geeft daar natuurlijk aanleiding toe. U zult echter moeten erkennen dat ook de succesrijke Muntschouwburg een zeer dure aangelegenheid is. De Munt is dank zij de figuur van directeur Mortier een operagebeuren op Europees niveau geworden maar, ik herhaal het, dat kost vele, vele miljoenen. U moet zich bovendien realiseren dat met het verdwijnen van de heer Mortier het wel eens zou kunnen dat de hele Munt opnieuw naar beneden duikt. Maar dat is een probleem dat ons momenteel niet bezighoudt.

Waar ik u wil van overtuigen, mijnheer de Minister, is dat u meer moet doen dan er tot op heden werd gepresteerd. U hebt aan de Raad van Bestuur, eenvoudigweg een brief geschreven met de mededeling dat er verder moet gewerkt worden. Dat betekent concreet dat de Raad bevel krijgt verder te werken zonder middelen. Dat is onmogelijk en het betekent dat al uw brieven ten spijt die opera dood is en blijft. Het blijkt immers dat er slechts een programmatie vast ligt tot eind december. Voor wie enigermate het operamilieu kent zal moeten toegeven dat het al te gek is niet eens over een programmatie te beschikken voor een volledig speeljaar, daar waar in normale omstandigheden minstens twee tot drie jaar vooraf moet geprogrammeerd worden.

Maar er is nog meer. Er is een nieuwe artistieke directie waaromtrent men weer dezelfde vraagtekens plaatst als bij de vorige directie waarvan nu iedereen bereid is het failliet vast te stellen. Er dreigt op dat vlak niets te veranderen omdat de huidige directie zeker niet meer uitblinkt dan de vorige. Maar, over het artistieke probleem wens ik nu niet door te gaan. U belangt vooral de financiële problema-

Indien zij willen doorbreken in het buitenland, is het beschikken over uitvoeringen op plaat van het allergrootste belang voor de Vlaamse kunstenaars, zo luidt de thesis van de heer H. Coveliers (VU)

tiek aan. Desbetreffend wil ik enkele zeer concrete vragen stellen.

Ten eerste, wat is u zinnens te doen met artikel 42 ? Gaat u dat verder niet toepassen zoals blijkt uit de door u neergelegde begroting. Ik stel deze vraag ook omtrent het verleden, meer in het bijzonder omtrent de jaren 1984 en 1985. Wat u echter vandaag ook moge antwoorden, de rechtbank is naar het schijnt gevat. Er is een vraag uitgegaan van de Raad van Bestuur van de opera naar een juridisch raadsman met het verzoek de Vlaamse Gemeenschap te dagvaarden tot naleving van artikel 42.

Tweede vraag. Zelfs als er in de nabije toekomst een oplossing komt voor dat problematisch artikel 42, moet er toch een keuze worden bepaald inhoudelijk omtrent het opera-gebeuren zelf. Het gaat niet op van de Opera voor Vlaanderen een pseudo-Munt te maken. Dat is zinloos. Men mag evenmin de situatie bij ons ruwweg vergelijken met de Duitse of de Italiaanse, omdat het beleven van opera-muziek bij die volkeren anders ligt dan bij ons. In een klein land als het onze kunnen

Van den Bossche

drie opera's – de Opéra de Wallonie, de Opera voor Vlaanderen en de Muntschouwburg – niet eenzelfde roeping claimen. Het komt de Vlaamse Gemeenschap wel toe de roeping van zijn opera te definiëren. De Vlaamse Gemeenschap moet zeggen welke instelling ze in stand wil houden en welke opdracht ze die wil meegeven. Vervolgens moet het budget dan maar worden aangepast. Het ene houdt verband met het andere. Van het budget dat ter beschikking wordt gesteld, zal dan afhangen wat kan en wat niet kan. Met 200 miljoen frank en twee keer 90 miljoen frank moet men zich echter geen illusies maken. Daarmee kan men niets maken dat de naam opera waardig is. Ik wil bij deze gelegenheid ook waarschuwen voor de misvatting waarvan de jongste tijd in de pers gewag wordt gemaakt en die de opera-functie in Vlaanderen gewoon wil afschaffen. Is het dan zo ver gekomen met onze betrachte en geroemde culturele autonomie? Op het moment dat we zelf in eigen huis verantwoordelijk zijn, willen sommigen een stuk kunstuiting, weliswaar niet geliefd bij iedereen, dat drie facetten van de kunst, namelijk zang, dans en toneel, groepeert, afschaffen. Dat is verkeerd en onwaardig. Een andere verkeerde stelling bestaat erin te denken dat men een oplossing kan vinden door één van de twee Steden uit de boot te gooien, meer bepaald de Stad Gent. Deze discussie rond de twee Steden lijkt mij overigens zinloos. Zowel ten opzichte van de voorgeschiedenis als ten opzichte van het publiek is het verantwoord de opera-functie in beide Steden voort te zetten. Ik zeg niet dat het huidige systeem met verplaatsingen enzovoort, zoals het nu functioneert gehandhaafd moet worden. Voor het bedienen van beide Steden kan en moet een goedkopere oplossing worden gezocht en gevonden. De opera-functie echter, moet in de beide Steden volwaardig gehandhaafd blijven. Als men toch wil schrappen, moet men rekening houden – en ik wil niet chauvinistisch doen – met het feit dat toevallig of niet, in Antwerpen reeds heel wat muziekgebeuren aanwezig is. Ik verwijs naar de Philharmonie, naar het Ballet, enzovoort. Het zou nogal

gek zijn Antwerpen tot enig vestigingspunt te verklaren voor al de muzikale functies. Vlaanderen, mijnheer de Minister, is gelukkig breder dan Antwerpen.

Een laatste en prangende vraag in verband met deze interpellatie. Mijnheer de Minister, in uw begroting is 200 miljoen frank uitgetrokken voor de Opera voor Vlaanderen. U geeft aan de Voorzitter de opdracht voort te doen. Maar dat is niet mogelijk. In december zal hij de wedden niet meer kunnen uitbetalen, terwijl de kapitaalkosten intussen torenhoog oplopen. Welke ernstige maatregelen overweegt u? En ik maak er u op attent dat u niet het voordeel van uw voorganger zult kunnen genieten die het probleem voor zich kon uitschuiven en kon denken dat het wel „zijn tijd” zou meegaan. Mijnheer de Minister, dat is voor u niet meer mogelijk, want u bent aangetreden op een moment dat „dit voor zich uitschuiven”, niet meer mogelijk is, op een moment dat de crisis totaal geworden is.

Graag kreeg ik nu reeds concrete antwoorden, concrete engagementen omtrent de gesprekken die u wenst te voeren.

U mag niet uit het oog verliezen dat deze problematiek ook een impact heeft op bij voorbeeld het kunstonderwijs; inderdaad, de Conservatoria te Gent en te Antwerpen en ook in andere steden leven gedeeltelijk van de mogelijke tewerkstelling in het opera-gebeuren in Vlaanderen. Bovendien zijn bij het dossier rechtstreeks een vierhonderdtal personeelsleden betrokken. De opera betekent eveneens een mogelijkheid op tewerkstelling in de eigen Gemeenschap voor een aantal jonge musici en jonge vocalisten.

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren collega's, in de Commissie van de Vlaamse Raad die zich bezighoudt met de culturele materies is reeds één en ander gezegd over het probleem van de Opera voor Vlaanderen.

Wat ons, mijnheer de Minister, in de-

ze aangelegenheid vooral stoort, is het feit dat uw eminente voorganger dit probleem eigenlijk heeft laten verrotten, ondanks het feit dat hij ervan op de hoogte was, op grond van juridische adviezen, dat zijn stelling nopens de draagwijdte van artikel 42 niet valabel was. Wij hebben trouwens de heer Poma destijds ervoor gewaarschuwd dat artikel 42 hoe dan ook een rol zou blijven spelen, ook al liet hij de Opera voor Vlaanderen verkommeren of al dreef hij hem in de richting van een faillissement. Iedereen weet dat, wanneer een faillissement wordt uitgesproken, er ook een curator wordt aangesteld. Deze curator zou onmiddellijk dit fameuze artikel 42 inroepen en naast anderen, nog een schuldenaar aanwijzen, met name de Vlaamse Gemeenschap. Inderdaad, de Vlaamse Gemeenschap zou in hoofde van de Minister van Cultuur worden aangesproken.

Het ergert ons dat een beleidsman is overgegaan tot een methode van het laten verkommeren, in de -hoop dat daarmee het probleem bijna als vanzelfsprekend zou verdwijnen. Dit is uiteraard niet het geval. Collega Van den Bossche heeft u zeer duidelijk voorgespiegeld dat het probleem thans niet meer te ontwijken is. Bijgevolg vragen wij u, mijnheer de Minister, al het mogelijke te doen om tot een alternatief te komen; eigenlijk had uw voorganger ter zake geen valabel alternatief voor ogen.

In dit verband denken wij dat het goed is te kijken in de richting van de Philharmonie voor Vlaanderen; mogelijks kunnen wij in dit verband ook in de richting gaan van een VZW. Wij vragen enkele kwalijke gebreken, die op de huidige Opera voor Vlaanderen wegen, weg te werken, met name de fameuze dualiteit. Inderdaad, het gaat nog altijd om twee gezelschappen. Wij vragen uw inzet om tot één gezelschap te komen.

Alhoewel u op het artistieke vlak geen inspraak heeft, menen wij bovendien dat dit ene gezelschap opera zou moeten beoefenen op een aan de hedendaagse noden aangepaste manier. Hierbij denken wij aan de Muntschouwburg onder leiding van de heer Mortier.

De Beul

Ter zake treden wij de heer Van den Bossche bij met de bedenking dat nog altijd enigszins rekening zal moeten worden gehouden moet de operagevoeligheden die nu eenmaal traditioneel gegroeid en aanwezig zijn zowel in Gent als in Antwerpen.

Wat in ieder geval broodnodig is en waarop u concreet zou moeten antwoorden, is dat de gerezen en bestaande schuld hoe dan ook ergens budgettair moet worden ingeschreven. Gelet op artikel 42 kan men daar niet buiten. **(De Voorzitter verzoekt om stilte)**

De heer A. De Beul : Wij dringen er dus bij de Minister op aan de gerezen schuld van de Opera voor Vlaanderen op grond van artikel 42 ergens in te calculeren om dan voor het volgend seizoen met een nieuwe basis te kunnen starten. Dat is volgens mij absoluut noodzakelijk. Meer wens ik daarover 'op dit ogenblik niet te zeggen. **(Applaus bij de W)**

De Voorzitter : De heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, zoals collega De Beul terecht stelt hebben wij bij de bespreking van de begroting in de Commissie voor Cultuur reeds ruimschoots de gelegenheid gehad om stil te staan bij het probleem van de Opera voor Vlaanderen. De interpellatie van de heer Van den Bossche biedt mij trouwens de gelegenheid daar nog even nader op in te gaan.

Ik vat mijn antwoord aan met een aantal cijfers. Ik zou even willen stilstaan bij de balansstoestand. De laatste door de Raad van Beheer goedgekeurde balans betreft het kalenderjaar 1984. Tijdens dat jaar werd er een subsidie verleend aan de Opera voor Vlaanderen van 400 miljoen frank, op te splitsen in 200 miljoen frank ten laste van de Vlaamse Gemeenschap, 90 miljoen frank ten laste van de Steden Antwerpen en Gent en 20 miljoen frank ten laste van de Nationale Loterij. Het deficit op basis van het beruchte artikel 42 van de **statuten** bedroeg in 1984,

133.788.901 frank. Voor het kalenderjaar 1985 werd de balans nog steeds niet voorgelegd. Voor de verliezen, die moeten worden gedekt in toepassing van artikel 42, dient er gerekend op een deficit van meer dan 190 miljoen frank. De gecumuleerde tekorten, op basis van dat artikel 42, in hoofde van de Vlaamse Gemeenschap, belopen aldus 324.288.901 frank. Van deze globale schuld zal er volgens cijfers van de Opera voor Vlaanderen al meer dan 191 miljoen frank worden betaald aan de belastingen en de RSZ. Voor een gedetailleerde balans met accurate gegevens voor het jaar 1985 moeten wij wachten tot die balans is goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de Opera.

Inzake de liquiditeitstoestand kan ik kort zijn : de Opera voor Vlaanderen stond begin mei voor 45.000.889 frank in het rood op haar bankrekening.

De personeelssituatie : vorige week heb ik een langdurig onderhoud gehad met de drie representatieve vakbondsorganisaties, waarbij enerzijds werd gesproken over de meest onmiddellijke nood maar anderzijds ook over een aantal toekomstperspectieven en dit trouwens in een zeer constructieve geest. Ik heb duidelijk aan de drie vakbonden meegedeeld, zoals ik dit deed aan de directie van de Opera voor Vlaanderen, dat volgens mij het seizoen 1986-1987 principieel doorgang kan vinden. De Vlaamse Gemeenschap zal zijn verplichting, opgelegd door de Intercommunale overeenkomst, nakomen en de begroting voor 1986 voorziet andermaal in een subsidiëring van 200 miljoen frank. Het ligt in mijn bedoeling om van het seizoen 1986-1987 zo snel mogelijk gebruik te maken om in eerste instantie naar een nieuwe structuur voor het operagebeuren te zoeken.

Het probleem van de structuur moet worden onderzocht. Mijn collega van Binnenlandse Aangelegenheden heeft ter zake een belangrijke rol te vervullen. Het komt mij voor dat de intercommunale structuur, onafgezien van het feit dat deze op zichzelf reeds eigenaardig is voor een opera, de problemen niet heeft opgelost en dat het operagebeuren niet werd gerationaliseerd. Mijn collega Pede heeft

hier uiteraard als voogdijminister een belangrijke opdracht.

Het probleem van de gecumuleerde schuld werd eveneens duidelijk gemaakt aan de representatieve werknemersorganisatie. Op basis van artikel 42 zal in de ene of de andere richting een oplossing moeten worden gezocht. Ik zal niet vooruitlopen op de mogelijke beslissingen. Het is duidelijk dat op basis van artikel 42 de Vlaamse Gemeenschap mogelijkerwijze juridisch zou kunnen worden verplicht om de tekorten aan te zuiveren, of op de ene of de andere manier te honoreren.

Wat de onmiddellijke toekomst aangaat – en dit was vooral de bekommernis van de 380 personeelsleden – kan ingevolge het subsidiebedrag van 200 miljoen frank in de begroting van 1986 en het vrijgeven van twee schijven op basis van voorlopige twaalfden de onmiddellijke nood worden gelengd. Indien de RMZ zich inschikkelijk opstelt, kunnen de lonen en wedden tot eind september 1986 worden uitbetaald. Ik wens dus klaar te zien in het operadossier vóór september 1986, niet alleen wat de structuur betreft, maar ook en vooral, wat het artistiek element betreft.

Op uw vraag, mijnheer Van den Bossche, of op het ogenblik zaken ahangig zijn bij de rechtbank, moet ik ontkennend antwoorden. Er is sprake, althans dat heb ik vernomen via de pers, dat een dagvaarding wordt in het vooruitzicht gesteld door de werknemersorganisatie gericht aan de Opera zelf. De Opera zou aldus gedwongen worden de Vlaamse Gemeenschap te dagvaarden in tussenkomst en vrijwaring. Aangezien de wedden en lonen voor de maand mei werden uitbetaald, en aangezien wat dat betreft voor de eerstvolgende maanden geen moeilijkheden te verwachten zijn, is een dusdanige dagvaarding hic et nunc zonder voorwerp geworden.

Enkele woorden nog over de toepassing van het beruchte artikel 42. Ik wil in dat verband een aantal cijfers naar voren brengen. Het deficit voor de jaren 1982 en 1983 werd inderdaad betaald door de Vlaamse Gemeenschap. Die tekorten waren voor 1982,84 miljoen frank, voor 1983, 72 miljoen

Dewael

frank, dat is dus reeds 156 miljoen frank. Zoals reeds gesteld bij de bespreking van de balansen, werd ongeveer 324 miljoen frank, niettegenstaande het artikel 42, nog niet uitbetaald. In dat verband heb ik in een mededeling aan de Vlaamse Executieve het volgende standpunt ingenomen. Ik citeer mijn mededeling aan de Vlaamse Executieve : „Gevreesd moet worden dat in de huidige omstandigheden de toepassing van artikel 42 van de statuten bij vonnis door de rechtbank zal worden opgelegd, dit is als het komt tot een dagvaarding. Het is eveneens vanzelfsprekend dat niemand gebaat is bij een verdere opstapeling van schulden vermeerderd met boeten en interesten en dergelijke meer.” In het licht van nieuwe ontwikkelingen moet mijns inziens worden nagegaan hoe het verder escaleren van schulden, die op een gegeven ogenblik toch zullen moeten worden betaald, kan worden vermeden.

In verband met het feit waarom de Vlaamse Gemeenschap sinds een aantal jaren niet meer dan 200 miljoen frank op haar begroting inschrijft, moet ik, mijnheer Van den Bossche, terugkeren naar een beslissing van de Vlaamse Executieve van 31 oktober 1984. Zoals men mij heeft meegedeeld werd deze beslissing trouwens éénparig getroffen. Het is goed deze beslissing nog eens in herinnering te brengen, want collega De Beul heeft gewezen op de verantwoordelijkheid van mijn voorganger als zou hij het probleem van de opera hebben laten verrotten. De Vlaamse Executieve heeft op 31 oktober 1984 éénparig beslist, ik citeer :

„1° dat onder geen enkel beding enig bijkrediet in 1985 zal in overweging worden genomen ;

2° dat elk begrotingsvoorstel ingediend door de Opera voor Vlaanderen dat aanleiding zou geven tot toepassing van artikel 42 van de statuten, zal worden verworpen.” Aldus is geschied, want de begrotingen van de intercommunale voor het seizoen 1984-1985 werden, na veto van de Regeeringscommissarissen, nooit goedgekeurd, noch door de Minister van Cultuur, noch door de Voorzitter van de

Vlaamse Executieve.

De deficiëten van die seizoenen — dat is toch wel belangrijk — zijn ontstaan op basis van nooit goedgekeurde begrotingen van de intercommunale.

Ik wens er nogmaals de nadruk op te leggen dat, wat de onmiddellijke toekomst betreft, er werd verholpen aan de onmiddellijke nood door de uitbetaling van de wedden voor de maand mei. Voor juni, juli en augustus evenals voor de uitbetaling van het vakantiegeld stelt er zich evenmin een probleem.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wil besluiten. Ervan uitgaande dat in het verleden zowel de Gentse als de Antwerpse Opera ooit succes hebben gekend en ook een belangrijke rol hebben vervuld en zelfs internationale bekendheid genoten, mag en kan men redelijkerwijze veronderstellen dat, mits een degelijk — ik leg daarop de nadruk — artistiek en administratief beheer, een operagezelschap in Vlaanderen zeker te verdedigen is.

Trouwens, opera geniet opnieuw een hernieuwde internationale belangstelling, ook vanwege een nieuw en jeugdig publiek. Dat bij ons degelijke kwaliteit op operagebied kan worden geboden bewijst inderdaad sedert enige jaren de Munt. De Opera voor Vlaanderen is hierdoor in een vrij oncomfortabele concurrentiële positie gekomen.

Vervolgens wijs ik er op dat niettegenstaande als bestuurscommissie voor één intercommunale werd gekozen, er in Vlaanderen naast de Munt eigenlijk twee volledige operagezelschappen zijn blijven bestaan, met alle moeilijkheden van dien.

Bovendien is men er destijds eigenlijk van uitgegaan dat de basissubsidie ontoereikend zou zijn. Vandaar trouwens — want er is geen enkele andere verklaring voor — dat artikel 42 werd ingevoerd.

Algemeen mag worden aangenomen dat de Opera voor Vlaanderen inspanningen heeft gedaan, maar dat enerzijds, door het ontoereikend technisch en artistiek niveau en, ander-

zijds, ook door het niet-betalen van de op artikel 42 gemaakte schulden, de Opera voor Vlaanderen inderdaad in een onhoudbare situatie is gekomen. In dat verband wens ik nog op te merken dat het programma lang niet altijd ten goede komt aan de specifieke noden die bestaan bij het Antwerpse en het Gentse publiek. Naar mijn mening zou een groot gedeelte van het huidig artistiek en technisch personeel kunnen behouden blijven, maar het beheer en de programmatie moeten dringend worden herbekeken.

De beschikbare effectieven moeten diverse taken toegewezen krijgen. Zoals ik reeds zei moet ook de programmatie beter inspelen op de specifieke noden die in de twee Steden bestaan.

Teneinde zo vlug mogelijk te kunnen overgaan tot een nieuwe formule voor de Opera voor Vlaanderen, werd een werkgroep opgericht die de taak heeft te onderzoeken of een projectmatige programmatie, met diverse opdrachten voor het artistieke personeel, haalbaar is en welke beheersformule daarbij het meest optimaal aansluit. Ik denk dus dat wij inhoudelijk eerst moeten invullen wat wij willen, wat te verdedigen is en wat kan worden verkocht. Daarbij moeten wij de vraag beantwoorden welke beheersformule — hier wijs ik weer in de richting van collega Pede — daar het meest optimaal bij aansluit.

Ik wil klaar en duidelijk zijn. Ik ben bereid de Opera voor Vlaanderen te verdedigen op voorwaarde dat het dossier zich herleidt tot een goed dossier. Daarmee bedoel ik dat zowel op het organisatorische als op het inhoudelijke vlak waarborgen moeten worden gegeven dat het overheidsgeld goed wordt besteed. U moet mij niet overtuigen van het feit dat opera veel geld kost noch van het feit dat de heer Mortier van de Muntschouwburg over veel geld beschikt. De heer Mortier beschikt over behoorlijk veel middelen — men zegt mij dat het meer dan 600 miljoen frank is — en kan bijgevolg een goed produkt afleveren.

Mijnheer Van den Bossche, veel geld, veel overheidsgeld, voorzien betekent nog geen garantie dat men een goed produkt aflevert.

Dewael

Wanneer de Vlaamse Gemeenschap momenteel 200 miljoen frank ter beschikking stelt dan is dat 200 miljoen frank te veel rekening houdend met hetgeen wordt geboden. Er moet opnieuw een band worden hersteld tussen hetgeen men brengt naar het publiek toe en dat publiek zelf.

Ik geef een voorbeeld. Men mag zomaar geen vergelijking maken met het buitenland noch met het land zelf.

Mag ik u doen opmerken dat de globale eigen inkomsten van de Munt voor 30 procent ingevuld worden door de toegangsbewijzen. Ter vergelijking deel ik u mee dat dat percentage voor de Opera voor Vlaanderen 7 procent bedraagt. Dus de Opera voor Vlaanderen kan slechts, in het globale bestek van haar ontvangsten, rekenen op 7 procent eigen inkomsten daar waar de Munt — het publiek weet dat blijkbaar te waarden — kan rekenen op 30 procent eigen ontvangsten. Het publiek weet wel degelijk wanneer kwaliteit wordt geleverd en wanneer niet. Het publiek voelt dat goed aan.

Ik wil mij niet vastpinnen op die 200 miljoen frank. Ik ben bereid het operadossier te verdedigen op voorwaarde dat ik ervan overtuigd ben over een goed dossier te beschikken, op het gebied van organisatie en van management, maar vooral op het gebied van artistieke kwaliteit. Daarover wil ik klaarheid krijgen, en wel binnen een termijn van een viertal maanden.

Wanneer de onmiddellijke noden kunnen worden gelenigd tot omstreeks september van dit jaar, meen ik dat omstreeks die periode, op de ene of de andere manier, het doek kan vallen over de Opera voor Vlaanderen. (**Applaus bij de meerderheid**)

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik kan het antwoord van de Minister gedeeltelijk bij treden, maar gedeeltelijk blijven er voor mij ook vragen en opmerkingen.

Zijn redenering aangaande de onmid-

dellijke toekomst is totaal verkeerd.

Mijnheer de Minister, als ik u niet goed heb begrepen vraag ik u mij te onderbreken. U redeneert dat er via de stemming over de begroting die hier zal plaatsvinden in juni hoe dan ook geld genoeg is om de nettowedden uit te betalen tot en met september, en zelfs later. Daar ga ik mee akkoord.

U zegt ook dat u vóór september duidelijkheid wilt hebben.

Dan zegt u, en daarmee heb ik moeilijkheden, dat de verplichtingen voor het seizoen 1986-1987 zullen worden nagekomen.

Het is mogelijk dat er geen seizoen 1986-1987 komt als u consequent bent. Nu gaat de programmatie maar tot december. U kunt geen enkele directie, ook geen geniale directie, of een heer Mortier in een kwadraat, vragen om in oktober de tweede helft van het seizoen te programmeren en een goed bezet repertoire te bekomen. Dat gaat niet. Dat is volstrekt onmogelijk.

Ik aanvaard dat u, geconfronteerd met de bestaande situatie, zo snel mogelijk een beslissing wilt nemen waar u kunt achter staan, die u kunt verdedigen, enzovoort. Dat is logisch. Daar kom ik in het tweede gedeelte van mijn repliek op terug.

Dan moet u daar de tijd voor uittrekken. Ik heb de indruk dat u zich op dit ogenblik laat vangen door uw collega's in een soort snelheidswedstrijd om die beslissing zo snel mogelijk te kunnen treffen. Snel, sneller, snelst. Maar dit rijmt meestal niet met goed, beter, best.

Ik kan mij inbeelden dat u de uitdaging wilt aannemen om einde september, einde oktober een project klaar te krijgen over wat er in de toekomst zal geschieden. Dat vind ik een redelijke planning.

Dat project kan evenwel slechts worden uitgevoerd voor het speelseizoen 1987-1988. U bent dus gedoemd om het seizoen 1986-1987 te nemen zoals het is. U kunt niet doen alsof die periode niet bestaat. Zoniet steekt u uw kop in het zand, één seizoen lang.

Mijnheer de Minister, de deficits bestaan. Met de kredieten ingeschreven in de begroting komt u niet eens toe tot december voor de uitbetaling van de netto-wedden.

De netto-lasten voor de uit te betalen wedden bedragen per maand iets meer dan 17 miljoen frank. Hierbij laat ik de verplaatsingskosten nog even buiten beschouwing. De tweede schijf van 50 miljoen frank wordt verdisconteerd aan een kredietlijn van 42,5 miljoen frank. Die wordt opgeslorpt door de uitbetaling van de wedden van mei en juni en het vakantiegeld. Zes maal 17 miljoen frank is 102 miljoen frank. De 100 miljoen frank overschot op uw begroting zal bij het Gemeentekrediet maar verdisconteerd kunnen worden tot 85 miljoen frank. De wedden van de laatste maand, van december, kunnen bijgevolg niet worden betaald. Dat betekent ook dat ondertussen geen enkele leverancier wordt betaald, geen sociale lasten en geen fiscale voorheffing worden betaald.

Met uw kop in het zand geraakt u er niet.

U kunt misschien hopen een of andere kunstgreep à la Martens te vinden, of ergens een kredietlijn uit te vinden waardoor de maand december wordt overbrugd, en nadien ook iets te vinden voor januari, februari, enzovoort.

Dan voorspel ik u op het einde van het speeljaar 1986-1987 een exponentiële verhoging van de huidige moeilijkheden. Nu al zijn de deficits van de seizoenen 1984-1985 en 1985-1986 niet betaald. Daarom vraag ik u ook wat „verplichtingen nakomen” betekent. U zegt dat u voor 1986-1987 uw verplichtingen zult nakomen. Een beetje later spreekt u over die 200 miljoen frank. Betekent derhalve voor u „verplichtingen nakomen” voor het seizoen 1986-1987 de betaling van 200 miljoen frank ?

Ik denk dat er niets anders opzit, en dat is uw schuld niet, dan de gevolgen te dragen van een handtekening die op een zeker ogenblik door een bepaalde minister bij de gratie gods werd geplaatst en dus 1984 en 1985 aan te zuiveren, 1986 te nemen en aan te zuiveren en het eerste deel van

Van den Bossche

1987 eveneens. Dat zal u een aantal miljoenen franken kosten maar op een andere manier geraakt u er zeker niet uit.

Ik dank u voor uw antwoord want daaruit blijkt dat u met het probleem bezig is, dat u inzicht hebt en dat u het op een eerlijke manier wil benaderen en duidelijk wil kiezen, wat een goede manier van politiek bedrijven is. Ik heb dus geen moeilijkheden met dat stuk van uw antwoord. Ik vraag u echter ook logisch te zijn op het budgettaire vlak en de consequenties van de werkelijkheid te aanvaarden.

Minister P. Dewael : Er bestaat volgens mij geen tegenstrijdigheid tussen aan de ene kant aan de Opera voor Vlaanderen zeggen dat zij het seizoen 1986-1987 moeten aanvatten, gelet op de aangegane engagementen op het vlak van de programmatie, en een beslissing van de vorige Vlaamse Executieve aan de andere kant die, ik wijs daar nogmaals op, met eenparigheid van stemmen werd getroffen waardoor men moest continueren en aan de Opera voor Vlaanderen duidelijk maken dat de verbintenissen zouden worden nagekomen ten belope van 200 miljoen frank en hic et nunc voor geen frank méér tot op het ogenblik eventueel dat wij inhoudelijk en structureel een ander dossier voorgelegd krijgen. Er bestaat volgens mij geen tegenstrijdigheid tussen het ene en het andere.

De Vlaamse Executieve heeft bij de jongste begrotingsbesprekingen zeer duidelijk gezegd dat de beslissing van de vorige Executieve op dat punt zal worden doorge trokken.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Minister, er is wel een tegenstrijdigheid in die zin dat er hier twee zaken die met elkaar niets te maken hebben aan mekaar worden gekoppeld. De beslissing van de vorige Executieve — ze mag dan nog eenparig genomen zijn, ik kan dat niet controleren maar ik aanvaard uw uitspraak — is geen wijze beslissing om het beleefd uit te drukken. De situatie die hierdoor werd gecreëerd is deze van de dubbele onwettigheid. De Executieve zegt inderdaad dat artikel 42 niet

bestaat. Het komt toch daarop neer, want artikel 42 wordt gelijkgesteld met 200 miljoen frank. Zoals het artikel 42 is geschreven kan dit niet. Dat is dus de onwettige beslissing van de Executieve. Daarna komt de onwettigheid van de Raad van Bestuur van de Opera voor Vlaanderen die begrotingen opstelt die nooit worden goedgekeurd en die niet-goedgekeurde begrotingen uitvoert. U hebt hier dus twee onwettigheden naast elkaar. Het is binnen die onwettige poespas dat u verder wenst te spelen. Ik vraag u dit niet te doen en een einde te stellen aan die eenparige beslissing.

Ik volg u wanneer u ten gronde zegt dat u uit de situatie van artikel 42 wilt. Ik heb zelf gezegd tijdens mijn interpellatie dat dit systeem niet houdbaar is. Ik geloof niet in artikel 42. Ik vind dit een slecht artikel ook op het beheersmatige vlak. Maar indien u op dat vlak een nieuwe situatie kan creëren, zal deze slechts effect hebben vanaf het speelseizoen 1987-1988. Voor het overige vraag ik u met aandrang niet dezelfde stommitteit te begaan als de vorige Executieve, want op een bepaald ogenblik zal u de rekening daarvan worden gepresenteerd en zult u die moeten betalen.

De Voorzitter : Mijnheer Van den Bossche, mag ik u vragen uw uiteenzetting te beëindigen ?

De heer L. Van den Bossche : Ja, mijnheer de Voorzitter. Wij moeten elkaar niets wijsmaken. Ik volg u wanneer u pleit voor, op zijn minst, artistieke garanties. Er moeten duidelijk projecten bestaan over wat die Opera voor Vlaanderen eigenlijk moet worden en betekenen. De programmatie moet ook rekening houden met het publiek, met mogelijkheden. De programmatie is een moeilijk evenwicht tussen de smaak van het publiek enerzijds en de opdracht van de directie die een beetje „au delà” van de smaak van het publiek moet kunnen gaan anderszij ds. Deze twee elementen mogen elkaar niet negeren, moeten integendeel op elkaar inwerken. Ik wil er u verder wel op wijzen dat bij de nieuwe oplossing ik niet zal aanvaarden dat de personeelsleden, die mee in die boot zijn gestapt, worden vergeten. Zij zijn indertijd uit verschillende statuten,

zoals Antwerpen, Gemeentelijke Opera, KOV VZW, opgetrommeld en hebben garanties gekregen van de kabinetten van uw voorganger. Ik herinner mij bepaalde mensen die ooit namens de Minister op personeelsvergaderingen in alle ernst zijn komen verklaren dat er geen probleem was, dat niemand zou worden afgedankt en dat ze allemaal een vast statuut zouden krijgen. Ondertussen zijn er heel wat statutaire aanwervingen gebeurd maar zijn er nog een pak contractuelen over. Ik zou u er willen op wijzen dat dit punt ook in de komende onderhandelingen tot zijn recht moet komen en dat de verschillende partijen — ook de vakbewegingen — mede moeten betrokken worden bij het opstellen van dit nieuwe globaal beleid. Dat globaal beleid hoeft voor mij niet per se een intercommunale te zijn. Laten wij elkaar goed verstaan wanneer ik zeg dat ik mij niet zal doodvechten opdat het een intercommunale zou zijn. Het moet ook niet per se niet een intercommunale zijn. De discussie is voornamelijk inhoudelijk, op het financiële vlak, wie participeert en hoeveel de steden Gent en Antwerpen zullen bijdragen. Uw collega Pe-de zal de leuke opdracht krijgen om die twee Steden te gaan bekeren. Verder zal de discussie ook op het artistieke vlak en op het vlak van het management worden gevoerd. Dat is het canvas waarop moet gespeeld worden.

Oprichting van een Commissie van Onderzoek over de Opera voor Vlaanderen

De Voorzitter : De heer Van Elewycyk heeft het woord.

De heer J. Van Elewycyk (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren van de Executieve, collega's, bij decreet van 20 maart 1984 heeft de Vlaamse Raad bij decreet „de procedure van onderzoek” vastgesteld. Ik herinner u even aan de termijn van dit decreet.

In het decreet is voorzien dat, op schriftelijk verzoek van ten minste één derde van zijn leden, de Raad het onderzoek verricht bedoeld bij artikel 40 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De Raad — zo luidt artikel 2 — stelt daartoe uit zijn leden een commissie samen. Deze Commissie wordt

Van Elewycck

van rechtswege voorgezeten door de Voorzitter van de Raad.

Mijnheer de Voorzitter, aan het decreet van 20 maart 1984 werd tot nog toe geen uitvoering gegeven. Collega Van den Bossche, collega De Beul en ikzelf, met de handtekeningen van de collega's van de SP, de W en de Agalev-fractie, samen belangrijk meer dan de 62 handtekeningen die nodig zijn om tot de oprichting van die Commissie over te gaan, gaan hiermede over tot de oprichting van een Commissie van Onderzoek.

Ik lees u de artikelen voor waarmee deze Commissie wordt opgericht.

„Artikel 1

Er wordt conform het decreet van 20 maart 1984 houdende vaststelling van de procedure van onderzoek een commissie van onderzoek over de intercommunale Opera voor Vlaanderen opgericht, bestaande uit 10 leden, met de opdracht :

- een analyse van de werking sinds de stichting, qua administratief en financieel beheer te maken ;
- een beheersanalyse van de verschillende vestigingen te maken ;
- de houding van de stichters-vennoten van de intercommunale te beschrijven ;
- na te gaan hoe de financieel dramatische situatie waarin de intercommunale zich bevindt is ontstaan.

Artikel 2

De Commissie legt haar verslag uiterlijk op 31 oktober 1986 neer.

(De heer Van Elewycck overhandigt de tekst aan de Voorzitter)

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, wanneer inderdaad de voorwaarden vervuld zijn, hebben wij er geen enkel bezwaar tegen dat dergelijke Commissie wordt opgericht. Ik wil enkel de suggestie doen dat, in

overeenstemming met artikel 15 van ons Reglement, de juiste samenstelling van deze Commissie door het Bureau zou worden afgesproken.

Tevens wens ik er nog bij te voegen dat wij in elk geval een poging zullen doen om het door ons goedgekeurde decreet in zijn juiste context te plaatsen. Deze bijzondere Onderzoekscmissie was oorspronkelijk bedoeld voor uitzonderlijk moeilijke dossiers. Ik neem aan dat in de loop van het onderzoek misschien kan blijken dat ook dit dossier belangrijk genoeg is om te worden toevertrouwd aan een Bijzondere Onderzoekscmissie.

Ik herhaal dat ik er geen bezwaar tegen heb dat deze Bijzondere Onderzoekscmissie wordt opgericht en dat wij samen moeten overleggen hoe dit kan gebeuren. Uit respect voor de Vlaamse Raad wens ik er evenwel op aan te dringen dat het betreffende decreet strikt zou worden toegepast zodanig dat wij niet afwijken van het werkelijke doel van dit decreet, namelijk op een zo objectief mogelijke wijze het onderzoek van dit dossier toevertrouwen aan een Bijzondere Commissie.

De Voorzitter : De heer Van Elewycck heeft het woord.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, ik deel voor een stuk de bekommernis van collega Verhaegen, waar hij het heeft over de strikte toepassing van dit decreet. Ik dacht dat wij het daarover allen eens zijn.

Collega Verhaegen, ik wil er u aan herinneren dat wij in maart 1984 gesteld hebben dat het parlementair onderzoek moet worden gehaald uit de sfeer van „dit gaat over verdachte gelegenheden”. Parlementair onderzoek is een recht voor ieder Parlement. Ieder Parlement — ook het onze — bepaalt zelf op welke wijze dit parlementair onderzoeksrecht wordt uitgeoefend. Van dit decreet werd tot op heden geen gebruik gemaakt. Wij willen in de Vlaamse Raad het parlementair onderzoek uit de sfeer van de „scandalitis” houden.

Het oprichten van een commissie van parlementair onderzoek betekent helemaal niet dat er zich een scandalitis-

sfeer rond de behandelde problematiek moet ontwikkelen, integendeel zelfs. Het onderzoek moet zelfs voorkomen dat zulke sfeer zich zou ontwikkelen.

Dat elke fractievoorzitter aan het Bureau van de Raad de namen moet meedelen van de leden van zijn fractie die deel zullen uitmaken van deze Commissie van Onderzoek, ligt voor de hand. Voor het overige bepalen natuurlijk de initiatiefnemers — dezen die overgaan tot de oprichting van de Commissie — de opdracht van de Commissie, de samenstelling qua aantal leden en ook de datum waarop het rapport moet worden neergelegd.

Voor het overige ben ik het met u eens. Het decreet moet op strikte wijze worden toegepast. Het is de eerste keer dat wij staan voor de uitvoering van het decreet over het parlementair onderzoek. Het is dan ook belangrijk dat niemand bij wijze van precedent een procedurefout maakt.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer gevoelig voor het feit dat men blijkbaar niet een soort bijzondere onderzoekscmissie, in de pejoratieve betekenis van het woord, wil installeren.

Ik wijs alleen op het feit dat artikel 15 het aantal van deze commissies omschrijft. Ik wil dit experiment mee ten volle tot realisatie brengen. Daartegen heb ik geen bezwaar. Het zou verkeerd zijn geen kans te geven aan een initiatief van een belangrijke groep van onze collega's in de Vlaamse Raad. Ik wil er wel op wijzen dat wij ook in een gewone commissie — wat wij vroeger niet hadden — over om het even welk dossier, zelfs als het niet gaat over een ontwerp, een begroting of een voorstel van decreet, aan om het even welke minister kunnen vragen toelichting te verstrekken. Dit kan werkelijk gebeuren. Ik wil dit duidelijk definiëren om ons standpunt te bepalen. Het is niet echt nodig dat men een Bijzondere Commissie opricht om een concreet dossier tot in de kleinste details te kunnen bespreken.

Het verschilt wel met het decreet. Deze Commissie van Onderzoek krijgt

Verhaegen

speciaal onderzoeksrecht. Zij kan getuigen oproepen en onderhoren onder zodanige voorwaarden dat het bijna een semi-gerechtigd ke procedure wordt.

Mijn enige bekommernis is te weten of het dossier belangrijk genoeg is om aan een erg stringente procedure te worden onderworpen.

De heer J. Van Elewyck : Wij vinden van wel.

De heer G. Verhaegen : Wanneer een belangrijke groep van leden van de Vlaamse Raad die mening is toegedaan, dan leg ik mij daar bij neer. Het behoort tot hun beoordelingsrecht.

Op het ogenblik dat het decreet voor de eerste maal wordt toegepast, wil ik dat het in zijn juiste context wordt geplaatst. Ik meen het recht te hebben om daarover mijn bezorgdheid uit te spreken. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Dames en heren, door de heren J. Van Elewyck, L. Van den Bossche en A. De Beul werd een verzoek ingediend tot oprichting van een Commissie van Onderzoek betreffende de Intercommunale Opera voor Vlaanderen.

Daar dit verzoek conform artikel 2 van het decreet van 20 maart 1984 houdende vaststelling van de procedure van onderzoek door ten minste een derde van de leden van de Raad is ondertekend en gelet op het onderwerp ervan, zie ik geen bezwaar inzake ontvankelijkheid en verzoek ik de Fractievoorzitters de namen van de door hun fractie aangewezen leden bij de eerstvolgende gelegenheid aan het Bureau mede te delen. Zodra dat is geschied, kan de commissie haar werkzaamheden aanvangen.

De heer Dierickx heeft het woord in het kader van de replieken op de interpellatie.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik heb geen bezwaar wanneer leden van deze Vergadering zich uitspreken over de manier waarop de Opera voor Vlaanderen georganiseerd en gefinancierd wordt.

Wel heb ik problemen wanneer hier waardeoordelen over de kwaliteit worden uitgesproken, wanneer deze Raad, wellicht op een democratische manier, oordeelt of iets al dan niet artistieke kwaliteiten heeft en vooral wanneer er wordt aan toegevoegd dat het volstaat de kwaliteit te verhogen om de financiële problemen te verminderen.

Sommigen die de Opera voor Vlaanderen vergeleken hebben met De Munt hebben zich laatdunkend uitgesproken over onze Opera.

In alle bescheidenheid meen ik te mogen zeggen dat de Opera voor Vlaanderen, die zeker niet gefinancierd wordt zoals het hoort, als we eraan denken dat hij ten dienste staat van een gebied met vijf miljoen inwoners en produkties op zijn actief heeft waarop wij fier kunnen zijn. Zij die ooit opera's bezocht hebben in landen, waar de opera in hoog aanzien staat, weten dat wij over de OVV geenszins beschaamd moeten zijn. Wij hebben echter geen operatraditie. Inderdaad, wanneer men bij ons naar de opera gaat, wordt voordien overlegd of men naar de opera of naar de bioscoop gaat ; in andere landen gaat men naar de opera, zoals men naar de hoogmis gaat.

U kan van een Groene wel eens wat brutaliteit verwachten ; ik voeg er aan toe dat wij in ons Parlement gangmakers van economische belangen, van sportieve belangen hebben ; hebben wij in ons Parlement ook gangmakers van kunst en cultuur ?

Indien onze politieke leiders ook culturele leiders zouden zijn, zou de bevolking ook vlugger gaan inzien dat de Opera voor Vlaanderen iets is dat ons allen aangaat.

Daarom vraag ik dat ook iemand van mijn fractie — een officieel niet-erkennde fractie in de Vlaamse Raad — met raadgevende stem zou mogen deel uitmaken van de Commissie, voorgesteld door de heer Van Elewyck. **(Applaus)**

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren,

door de CVP-fractie wordt voorgesteld :

— in de Commissie voor Financiën en Begroting mevrouw Buyse als vast lid te vervangen door de heer Chabert ;

— in de Commissie voor Onderwijs en Vorming mevrouw Panneels-Van Baelen als vast lid te vervangen door mevrouw Buyse en mevrouw Buyse als plaatsvervangend lid te vervangen door mevrouw Panneels-Van Baelen.

Geen bezwaar ? **(Instemming)**

Aldus is besloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanvulling van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand — 131 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende aanvulling van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

116 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Adriaensens H.

Akkermans P.

Ansoms J.

Bascour J.

Voorzitter

Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans F.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Buyse M. (Mevr.)
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Cooreman E.
Coveliers H.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
De Clercq C.
Decoster M.
De Croo H.
De Groot E.
De Loor H.
Deneir A.
Denys A.
Depré J.
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Devolder J.
Dewael P.
De Weirdt P.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dierickx L.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Ghesquiere F.
Gryp E.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Knuts H.
Laverge J.
Lefeber O. (Mevr.)
Lenaerts L.
Lenssens J.
Luyten W.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Meytjens O.
Moors C.

Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Ottenbourgh Y.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peetermans E.
Peeters R.
Pillaert J.P.
Piot F.
Ramaekers J.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Stevelynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van Durme W.
Van Eetvelt V.
Van Elewyck J.
Vangronsveld A.
Van Hecke J.
Vanhorenbeek L.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Parys T.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vogels M. (Mevr.)
Vreven A.
Waltniel L.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de intrekking van de op voorstel van de Vlaamse Executieve aan de heer Bert Peleman toegekende onderscheiding

Hoofdelijke stemming

De Voonitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Anciaux, Baert, Coveliers en De Beul, enerzijds, en de eenvoudige motie van de heren Denys en Verhaegen, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer Schiltz tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de intrekking van de op voorstel van de Vlaamse Executieve aan de heer Bert Peleman toegekende onderscheiding.

Overeenkomstig artikel 5 1, punt 5 van het Reglement stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heren Denys en Verhaegen, die voorrang heeft.

De heer Schiltz heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie zal de eenvoudige motie niet goedkeuren, niet omwille van de verhouding meerderheid/oppositie maar om een fundamentele inhoudelijke reden.

Sedert mijn interpellatie is duidelijk gebleken dat op een rustige maar niet-mis-te-verstane wijze ongeveer iedereen in Vlaanderen, die stem in het kapittel heeft, deze miserabele geschiedenis betreurt en in ieder geval niet gelukkig is met de nodeloos onderworpen wijze waarop de Vlaamse Executieve is ingegaan op een al even nodeloos verzoek van de Eerste Minister van de centrale Regering.

Daar komt nog bij dat sedertdien vanuit de Executieve geen enkel teken is gegeven waaruit men zou kunnen opmaken dat althans wij in Vlaanderen voor de culturele verdiensten van de leden van onze Gemeenschap, wat ze dan ook aan pekelzonden in hun jeugd hebben bedreven, op onze eigen manier uiting geven aan onze erkentelijkheid, zonder daarin te moe-

Zelfs wanneer men er in slaagt uit het onhoudbare systeem van artikel 42 van het statuut van de Opera voor Vlaanderen te raken en op dat vlak een nieuwe situatie kan creëren, zo stelde de heer L. Van den Bossche (SP), dan nog zal deze slechts effect hebben vanaf het speelseizoen 1987-1988

ten worden betutteld door hofdignitarissen of door een kleingeestige interpretatie van reglementen die op onze Gemeenschap juridisch eigenlijk niet van toepassing zijn.

Daarom zullen wij de eenvoudige motie niet goedkeuren. **(Enthousiast applaus van de W)**

De Voorzitter : Wij gaan over tot de stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

122 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

76 leden hebben ja geantwoord ;

45 leden hebben neen geantwoord ;

1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans F.
Bosmans J.
Breyne P.
Buchmann J.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Cooreman E.
De Clercq C.
Decoster M.
De Croo H.
De Groot E.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Depré J.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.

Devolder J.
Dewael P.
Dhoore L.
Didden M.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Ghesquière F.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Laverge J.
Lenaerts L.
Lenssens J.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Neys-Uyttbroeck A.M.
Olivier M.
Ottenbourgh Y.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peetermans E.
Peeters R.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Vandebosch E.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Vangronsveld A.
Van Hecke J.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vreven A.
Waltniel L.

NEEN hebben geantwoord :

Adriaensens H.
Anciaux V.
Baert F.
Beckers A.
Belmans J.
Bogaerts A.
Bourgeois A.
Capoen M.

Voorzitter

Caudron J.
Coveliers H.
De Batselier N.
De Bremaeker J.
De Loor H.
Derycke E.
Desaeyere W.
Desseyn J.
De Weirdt P.
De Wulf R.
Dierickx L.
Galle M.
Geens A.
Gryp E.
Hermans P.
Knuts H.
Lefeber O. (Mevr.)
Luyten W.
Maes N. (Mevr.)
Meyntjens O.
Pillaert J.P.
Ramaekers J.
Sauwens J.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Durme W.
Van Elewyck J.
Vanhorenbeek L.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Steenkiste F.
Van Steenkiste R.
Vogels M. (Mevr.)

Zich ONTHOUDEN heeft :

De Beul A.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Conform artikel 51, punt 8 van het Reglement is de met redenen omklede motie van de heren Anciaux, Baert, Coveliers en De Beul bijgevolg verworpen.

De leden, die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij moeten onthouden omdat ik afgesproken ben met Minister Kelchtermans.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het informeren van de leden van de Vlaamse Raad over de adviezen die de Vlaamse Executieve aan de centrale Regering verstrekt en meer bepaald betreffende de voorgenomen wijziging van de wet op het Wegenfonds

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Schiltz tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het informeren van de leden van de Vlaamse Raad over de adviezen die de Vlaamse Executieve aan de centrale Regering verstrekt en meer bepaald betreffende de voorgenomen wijziging van de wet op het Wegenfonds.

De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijn interpellatie heeft eigenlijk een dubbel doel. Ten eerste, een principiële bedoeling en ten tweede, een verzoek om informatie.

De aanleiding tot deze interpellatie is een ervaring die ik heb opgedaan. In de pers waren tegenstrijdige berichten verschenen in verband met een advies door de Vlaamse Executieve uitgebracht aan de centrale Regering met betrekking tot het herindienen door Minister Olivier van het berucht wetsontwerp waarmee hij de bevoegdheid tracht te krijgen om achter de rug van de Vlaamse Regering ondergeschikte besturen te subsidiëren of ten minste financiële lasten van hen over te nemen in verband met wegenwerken en om rioleringswerken langs rijkswegen op eigen rekening van de centrale Regering te kunnen uitvoeren.

Ik heb mij gericht tot de kanselarij van de Vlaamse Regering waarbij ik hen heb verzocht de tekst van dit advies mede te delen. Dit werd mij geweigerd met de mededeling dat de Kanselarij uitsluitend werkt ten behoeve van de Kabinetten van de Vlaamse Regering en niet ten behoeve van de

leden van de Vlaamse Raad.

Ik weet niet of de heer Ansoms hier aanwezig is maar ik weet dat de openbaarheid van bestuur hem nogal nauw aan het hart ligt, zoals dat ook sedert lang belangrijk is voor onze fractie.

Als eenvoudig gemeenteraadslid van de Stad Antwerpen, waar het als gemeenteraadslid kan het notulenboek van het Schepencollege te consulteren en te vragen dat hem de beslissingen worden voorgelegd, was ik wel even beduusd bij het antwoord van de ambtenaar die mij aan de telefoon van de Kanselarij te woord stond.

Mijnheer de Voorzitter, ik weet dat er in ons land een oude traditie bestaat waar men het inzage-recht van parlementsleden erg beperkt houdt, zelfs minder dan voor een gemeenteraadslid, betreffende de materies waarmee zij bezig zijn. Dat steekt overigens schril af tegenover de praktijk in andere landen. Ik weet dat het de grenslijn is dat alle documenten van bestuur vertrouwelijk zijn zolang zij niet een officiële beslissing, zijnde een officiële tekst bekrachtigd en doorgegeven, betreffen. Ik meende echter dat wij hier ter zake precies te maken hadden met stukken die niet meer vertrouwelijk waren. Een werknota, een dossier of een ontwerp van beslissing zijn vertrouwelijk. Ik ben ook akkoord met het feit dat de voorbereiding van een onderhandeling met de centrale Regering inderdaad, ten minste volgens de rechtsopvatting die hier geldt, vertrouwelijk is en bijgevolg het parlements-lid niet de macht heeft inzage te vragen. Dat is een status questionis. Eenmaal een Executieve op basis van een tekst een beslissing heeft genomen en dit als standpunt van de Executieve overmaakt aan een andere instantie, het betreft hier geen individueel dossier dat een persoon of een contract betreft, het geldt hier een stellingname ten aanzien van een document dat bekend is betreffende een wetsontwerp van Minister Olivier, dan is dat stuk niet meer vertrouwelijk.

Vanaf dat ogenblik is het stuk niet meer vertrouwelijk en hebben parlementsleden bijgevolg het recht de stelling, het advies van de Executieve aan de centrale Regering, te kennen.

Schiltz

Men zou bijna kunnen zeggen dat het om een procedurestuk gaat. Ik kan het niet aanvaarden dat zo een stuk mij geweigerd wordt, te meer als de inhoud ervan aan de pers wordt medegedeeld. Misschien werd dit stuk door de pers verkeerd geïnterpreteerd, maar dat is een andere zaak. Ik denk toch dat parlementsleden op dezelfde voet als de pers mogen staan, wat de informatie betreft. Ik herhaal het. Dit advies eenmaal goedgekeurd en overgemaakt aan de centrale Regering, is geen vertrouwelijk stuk meer, maar een officieel bestuursstuk en bijgevolg moeten wij daarvan inzage kunnen krijgen. Ik wil dit incidentje dan ook in een meer principiële kader plaatsen. Het komt mij voor dat duidelijk moet worden gemaakt dat alle adviezen die op die wijze door de Executieve worden geformuleerd en officieel aan de centrale Regering worden overgemaakt, op verzoek van de parlementsleden aan hen moeten worden overgemaakt. Ik zeg niet dat dit automatisch moet gebeuren, want er wordt in dit land al voldoende papier heen en weer gesleurd. Tot daar mijn eerste stelling.

Vervolgens kom ik dan tot het inhoudelijke aspect van dit concrete geval. Ingevolge de weigering van de Kanselarij om mij de precieze tekst mede te delen, ben ik dan wel verplicht op dit moment mijn interpellatie te beperken tot één vraag. Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, wat is nu juist : het bericht dat in de pers verscheen waarin gemeld werd dat de Executieve zich grosso modo akkoord verklaard heeft met het voorstel van Minister Olivier, dan wel het andere bericht dat in de pers verscheen waarin het tegenovergestelde wordt beweerd, namelijk dat de Executieve grote bezwaren heeft geformuleerd en een afwijkende mening aan de centrale Regering heeft laten kennen ?

Het zou wenselijk zijn dat de Voorzitter van de Executieve op dat punt expliciet en duidelijk aan deze Raad zegt wat er precies in dat advies stond in afwachting dat wij in de toekomst dergelijke interpellaties kunnen vermijden door deze adviezen medegedeeld te krijgen wanneer wij erom vragen.

(Applaus bij de W)

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik heb met aandacht geluisterd naar de interpellatie van de heer Schiltz, betreffende het niet-meedelen aan de Vlaamse Raad van de adviezen door de Vlaamse Executieve aan de centrale Regering verstrekt, meer bepaald betreffende de voorgenomen wijziging van de wet op het Wegenfonds.

Ter informatie van deze Raad wil ik vooraf zeggen dat precies één jaar geleden de Senaatscommissie voor de infrastructuur kennis heeft genomen van het advies van de toenmalige Executieve van de Vlaamse Gemeenschap. Collega Schiltz, wij hebben toen met enige ontstemming vastgesteld dat het advies van de vorige Vlaamse Executieve gunstig was.

De heer H. Schiltz : Ik heb daar niet mee ingestemd.

De heer J. De Seranno : Ik noteer het advies van de Vlaamse Executieve. Ik heb geen inzage in de manier waarop de Vlaamse Executieve heeft beslist.

Toen was het advies gunstig, zodanig dat bij de Vlamingen in de Senaatscommissie voor de Infrastructuur enige ontredde ontstond. (De **heer Schiltz voert een onderling gesprek met Minister Geens**) Mijnheer de Voorzitter, ik vraag dat nu geen discussie zou plaatsvinden tussen de vroegere Regeringsleden.

Spijts dit gunstig advies, hebben wij ons in de Commissie verzet tegen het feit dat het Nationaal Departement van Openbare Werken kredieten beschikbaar zou stellen voor het herstellen van gemeentewegen. Ons verzet steunde op twee redenen.

Ten eerste, het wetsontwerp van Minister Olivier is in strijd met de geest van de wet van 8 augustus 1980 in verband met de regionalisering. Daar waar nu enkel de Gemeente- en Provinciebesturen bevoegd zijn om op de hen toebehorende wegen werken uit te voeren, achten wij het niet aanvaardbaar en betekent het een afbouw van de regionalisering indien men de-

ze bevoegdheid opnieuw aan de nationale overheid zou toevertrouwen.

Ten tweede, mijnheer Schiltz — en op dit vlak was er een gunstig advies van de Raad van State . . .

De heer H. Schiltz : Tot mijn grote ontsteltenis overigens !

De heer J. De Seranno : . . . is de voor Vlaanderen ongunstige financiering.

De verdeling van de budgettaire middelen voor uitoefening van regionale bevoegdheden wordt immers geregeld bij de gewone wet van 9 augustus 1980 ; verdeling die dus bij gewone wet kan gewijzigd worden.

Wat daarom veel ernstiger is, is de invoeging van een nieuw luik in het Wegenfondsontwerp van een jaarlijks budget — en dit werd vorig jaar door de Minister van Openbare Werken aan de Gemeentebesturen voorgespiegeld — van 7 miljard frank, waardoor het Vlaamse Gewest jaarlijks voor een bedrag van 2 miljard frank zou worden benadeeld. Inderdaad, op een bedrag van 7 miljard frank zou Vlaanderen met eigen financiële middelen of met *ristorno's* 4 miljard frank bekomen, terwijl bij de Wegenfondformule die nu wordt toegepast uit deze 7 miljard frank amper 2 miljard frank voor het Vlaamse Gewest zou worden bekomen.

Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp tot wijziging van de wet op het Wegenfonds werd na de parlementsverkiezingen van verval ontheven en opnieuw bij de Senaat ingediend. Tijdens de jongste commissievergadering einde mei 1986 heeft de Commissie kennis gekregen van een nieuw advies van de Vlaamse Executieve. Hierin staat dat de Vlaamse Executieve de mening is toegedaan dat onderhouds- en moderniseringswerken aan provincie- en gemeentewegen gewestelijk te aangelegenheden zijn en bijgevolg de middelen die hiervoor door de nationale instanties ter beschikking worden gesteld, aan de Gewesten toekomen. De Minister heeft deze beslissing in de Commissie medegedeeld. Hij heeft er echter aan toegevoegd dat, aangezien dit de stelling van de Vlaamse Executieve was, hij geen nut meer zag in een te amenderen ont-

De Seranno

werp.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, wat ook het standpunt van de Vlaamse Executieve mag zijn, wij hebben in het nationale Parlement onze eigen verantwoordelijkheid. Zelfs indien de Executieve het met het ontwerp eens ware geweest, dan was mijn fractie niet akkoord de Regering te volgen.

Mijnheer de Voorzitter, ik vond het nuttig hier deze mededeling te doen.
(Applaus bij de CVP)

De Voorzitter : De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de interpellant, de heer Schiltz, heeft een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de twee delen van zijn interpellatie. Het eerste gedeelte heeft betrekking op een principiële punt ; het tweede betreft een advies dat wij hebben uitgebracht inzake een wetsontwerp van de Minister van Openbare Werken, naar aanleiding waarvan trouwens het principiële probleem dat door de heer Schiltz werd gesteld is gerezen.

In verband met het eerste punt ga ik er natuurlijk mee akkoord dat de adviezen die door de Vlaamse Executieve worden uitgebracht geen vertrouwelijke interne documenten zijn. Zij maken deel uit van de besluitvorming, zoals trouwens door de heer De Seranno werd aangetoond. Het is nogal evident dat de adviezen worden uitgebracht met de bedoeling te worden gebruikt en dit kan alleen wanneer zij beschikbaar zijn voor degenen voor wie ze zijn bestemd. Het gaat dus niet om vertrouwelijke documenten van de uitvoerende macht. Ik meen dat de heer Schiltz het niet juist voor heeft wanneer hij beweert dat een parlementslid zich tot de Administratie kan wenden en aan de betrokken ambtenaar kan vragen hem het document over te maken. Er bestaan geëigende procedures die erop neerkomen dat ieder lid van de Vlaamse Raad te allen tijde de Executieve of een betrokken Minister kan ondervragen langs de geëigende kanalen die

daartoe bestaan, gebruik makend van het parlementair initiatiefrecht. Ik kan aannemen dat ambtenaren bij navraag van bepaalde documenten naar hun Minister verwijzen. Het zou volstaan de vraag aanhangig te maken bij iemand die ook politiek verantwoordelijk kan worden gesteld betreffende de inhoud van een document. Ik sta evenwel open voor alle vragen die op dit vlak uitgaan van de Vlaamse Raad en die volgens mij trouwens volledig gerechtvaardigd zijn, aangezien deze documenten deel uitmaken van de besluitvorming en bijgevolg toegankelijk moeten zijn voor de instantie die de uitvoerende macht controleert, met name de Vlaamse Raad.

Ik ga wat nader in op het tweede aspect van de interpellatie in verband met het advies dat wij hebben uitgebracht inzake de voorgenomen wijziging van de wet op het Wegenfonds. Ik wil erop wijzen dat het hier niet gaat om een advies zoals voorzien in de bijzondere wet van 8 augustus 1980, maar om een vraag vanwege de Minister van Openbare Werken omdat hij in de Senaatscommissie voor Infrastructuur werd gevat door het verzoek van de leden van de Commissie over wat de Executieve dienaangaande denken, gezien het om een bevoegdheidsuitholling van de Gewesten gaat.

Dit is inderdaad vorig jaar reeds ter sprake geweest, weliswaar in andere omstandigheden. Op dat ogenblik was de procedure ver gevorderd. Voorts waren belangrijke toezeggingen gedaan die budgettair konden worden waargemaakt en die trouwens aan de betrokkenen, de Provincie- en Gemeentebesturen waren bekendgemaakt. Ik moet niet wijzen op de politieke context waarin wij ons toen bevonden. Wij hebben destijds een advies uitgebracht zeggende dat principiële het onderhoud en de modernisering van de provincie- en gemeentewegen aangelegenheden zijn van het Gewest. Deze bevoegdheid werd toegekend ingevolge de wet van 8 augustus 1980. Wij zijn dan wel, tegenover deze toestand geplaatst, een procedure overeengekomen met de nationale Minister, waarbij de feitelijke beslissingsmacht over de werken die konden worden uitgevoerd, bij de

Executieven lag. Dit was een vorm van de zaken op gang te brengen waarbij men een pragmatische oplossing vond, maar waarbij de principiële stelling gehandhaafd bleef dat dit geen bevoegdheid was van de nationale Staat. Daarop is gevolgd wat iedereen weet : het wetsontwerp is van caduciteit ontheven en opnieuw ter bespreking gekomen in de Commissie van de Senaat. Ingevolge de bespreking aldaar heeft de Minister van Openbare Werken opnieuw het advies gevraagd aan de twee gewestelijke Executieven, wat ons betreft eraan toevoegende of wij bij ons vorig standpunt bleven. Wij hebben dit van dichtbij bekeken en ik meen dat wat onze stellingname betreft, er een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de twee objectieven die door de wijziging van het Wegenfonds werden nagestreefd : aan de ene kant de uitrusting van de rijkswegen, namelijk met voetpaden en rioleringen, wat nu ten laste komt van de Gemeenten ; aan de andere kant de herstelling en de modernisering van de provincie- en gemeentewegen.

Wat deze twee objectieven betreft, hebben wij een verschillend advies uitgebracht. Wij hebben ons akkoord verklaard met het wetsontwerp tot wijzigen van de wet op het Wegenfonds met betrekking tot de bepalingen waarbij het Wegenfonds wordt gemachtigd tot het aanleggen en verbeteren van voetpaden en rioleringen langs de rijkswegen. Wij zijn ervan uitgegaan dat technisch alles in één operatie moet gebeuren. Belangrijke modernisering en behoud van gemeentelijk dossier niet klaar is of de Gemeente niet de middelen heeft om de investering te ondersteunen, enzovoort. Wij hebben dit aanvaard onder de uitdrukkelijke dubbele voorwaarde dat, ten eerste, de rioleringen moeten kaderen in het door het Vlaamse Gewest goedgekeurde rioleringsplan en dat, ten tweede, ook de door de waterzuiveringsmaatschappij en beheerde collectoren langs de rijkswegen, moeten kaderen in het door het Gewest goedgekeurde algemeen plan van waterzuivering. Wanneer aan deze dubbele voorwaarde is voldaan, wordt impliciet afstand gedaan van de bevoegdheid die de gemeenten hebben om dit

Geens

te doen. Met andere woorden, het bijwerk wordt samen uitgevoerd met het globale werk, namelijk de modernisering van de rijkswegen.

Ten eerste, denk ik dat dit om technische redenen geen slechte oplossing is. Vanzelfsprekend mogen deze werken aan rijkswegen de rioleringsplannen of de plannen inzake de collectoren, die wij zelf hebben tot stand gebracht, niet doorkruisen.

De heer J. De Seranno : U bedoelt daarmee op rijksdomein.

Minister G. Geens : Ja, inderdaad. Ten tweede, wij hebben de Minister van Openbare Werken gevraagd om, in overleg met de Gewestexecutieven, over te gaan tot een globale herziening van de classificatie van het Belgisch wegennet.

Deze classificatie van het Belgisch wegennet steunt op administratieve beslissingen die ooit werden genomen.

Iedereen zal het met mij eens zijn dat deze classificatie geenszins beantwoordt aan objectieve — en nog minder aan functionele criteria. Bepaalde wegen zijn rijkswegen waarbij men zich afvraagt waarom, gezien zij maar weinig belang hebben in het geheel van de verkeersafwikkeling, terwijl andere belangrijke wegen daarentegen provinciewegen of zelfs gemeentewegen zijn, die intrinsiek voor het vervoer een veel grotere betekenis hebben dan de eerstgenoemde rijkswegen.

Wij hebben dus gevraagd dat men eerst en vooral zou overgaan tot een herklassering van het geheel van ons wegennet. Daarbij gingen wij er van uit dat de huidige classificatie blijkbaar, op het vlak van de functionaliteit, volledig is voorbijgestreefd. Dit blijkt onder meer uit het feit dat provinciewegen zich grotendeels in Wallonië bevinden, terwijl een Provincie zoals Limburg geen enkele provincieweg heeft. Op zichzelf is dit misschien niet zo belangrijk, maar wanneer men weet dat de verdeling van het Provinciefonds mede steunt op het aantal kilometer provinciewegen, dan spruit

hieruit natuurlijk een scheeftrekking voort bij de verdeling van het Provinciefonds. Bijgevolg hebben wij gevraagd dat, samen met de Executieve, de volledige herklassering van het wegennet in dit land zou worden herbekeken en dit op basis van zijn functionaliteit en niet meer op basis van uiterst verouderde indelingen, die trouwens ook op andere vlakken belangrijke scheeftrekkingen meebrengen.

Het derde punt waarop wij hebben gewezen is dat onderhoud en modernisering van provincie- en gemeentewegen gewestelijke aangelegenheden zijn. Bijgevolg zouden de middelen die men daarvoor ter beschikking wil stellen uit de nationale schatkist moeten worden overgedragen naar de instanties die daarvoor bevoegd zijn, met name de Gewesten.

Tot conclusie hebben wij in ons advies gesteld dat het inmiddels doorvoeren van het luik van het wetsontwerp dat de herstelling en de modernisering van provincie- en gemeentewegen wil realiseren, onaanvaardbaar is.

Wanneer men de tekst goed leest — de moeilijkheden komen blijkbaar uit het feit dat collega Schiltz ter zake niet volledig is ingelicht — dan merkt men op dat daarin twee elementen vervat zijn. Wij hebben gezegd dat wij kunnen akkoord gaan met het eerste, maar in geen geval met het tweede. Vooraleer daarover verder kan worden gepraat moet deze classificatie worden herzien. Inmiddels is dit niet aanvaardbaar. Wij hebben niet gezegd — dat zijn persberichten — dat wij in grote trekken achter dit wetsontwerp staan. Het is het tegenovergestelde van wat wij in feite in ons advies hebben gezegd.

Ik ga er van uit — dat is trouwens de opinie van allen die hier in de Raad zetelen — dat wij niet langs een heroriëntering van nationale kredieten de regionale bevoegdheid mogen laten ondermijnen. Daarmee is iedereen het eens.

Collega Schiltz heeft waarschijnlijk onvoldoende het huidig dossier kunnen inkijken. Ik neem aan dat hij op dat vlak in mijn antwoord op het eer-

ste deel van zijn vraag voldoening heeft gekregen.

Ik treed de heer De Seranno bij wanneer hij zegt dat het subsidiëren van het onderhoud, de herstelling en de modernisering van de provincie- en gemeentewegen een gewestelijke aangelegenheid is. Dat staat trouwens ook in de wettekst. Wanneer er iets duidelijk in staat, dan is het dat. Wij hebben evenwel niet de middelen om dat te doen.

Wanneer vanuit de nationale begroting daarvoor bij komende middelen ter beschikking worden gesteld dan ligt de situatie heel anders. Aan degenen die de bevoegdheid moet uitoefenen, moeten de centen worden overgedragen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben van oordeel dat zodoende het misverstand uit de weg is geruimd.

Er blijft nog het algemene probleem met name de informatie van de Vlaamse Raad. Hier zou ik uitdrukkelijk willen stellen dat het moet gaan langs de geëigende kanalen die daarvoor bestaan. Ik kan niet aanvaarden dat men op dat vlak aan onze ambtenaren verwijten zou sturen. Men dient deze vragen te richten tot de Minister en niet tot de ambtenaren.

Dit kan worden geregeld langs de normale parlementaire activiteit van u allen.

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Voorzitter van de Executieve voor zijn antwoord dat mij in vrij ruime mate voldoening schenkt.

Allereerst vraag ik ook alles niet node-loos te compliceren. Ik heb genoeg ervaring om te weten dat men genoeg wordt lastiggevallen als men lid is van een regering. Ik denk niet dat u verlangt dat wij persoonlijk aanspreken om te vragen ons een stuk te bezorgen, en dat u daarbij de nodige maatregelen zal treffen in uw Kabinet opdat er iemand zou zijn die voldoende de gave van het onderscheid zou heb-

Schiltz

ben om te weten wanneer het gaat om een stuk dat normaal kan worden overhandigd en wanneer het gaat om een stuk dat tot de interne werking behoort.

Zo is een besluit van de Executieve bijvoorbeeld altijd een officieel stuk, al duurt het soms uitermate lang vooraleer het in het Staatsblad wordt gepubliceerd, en soms gebeurt dat zelfs helemaal niet. U kunt niet betwisten dat de Administratie eigenlijk verplicht is een besluit mee te delen wanneer iemand daarom vraagt. Wanneer het evenwel gaat om een advies kan ik aannemen dat men dat men niet steeds weet of dat al dan niet een officieel stuk is. Dan moet er wel iemand de verantwoordelijkheid voor de beslissing nemen.

Ik stel voor dat u de praktische schikkingen neemt om dit vlot te laten verlopen. Dit soort vragen moet niet tussen uw normale correspondentie komen, tussen alle andere dingen.

Het is, nogal gek te horen te krijgen dat het stuk niet kan worden gegeven, als men het zelf in de Senaatscommissie mee heeft medegedeeld zoals ter zake het geval was.

Vermits wij het over de beginselen eens zijn is het voor de rest alleen een kwestie van vlotte organisatie.

Wat het tweede punt betreft meen ik dat de zaak ook vrij goed is opgehelderd.

Mijnheer De Seranno, het zal wel niet uw intentie geweest zijn, maar uw betoog kon de indruk wekken dat u spijkers op laag water zoekt.

Ik kan u wel de verzekering geven dat

ik tijdens de vorige legislatuur nooit akkoord ben geweest met het standpunt van de heer Olivier.

De heer J. De Seranno : Dat heb ik niet gezegd.

De heer H. Schiltz : Dat is dan een tweede misverstand dat is opgehelderd. U ziet dat het nuttig is soms eens grondig te interpellieren.

Nu handel ik over de inhoud van de zaak. Als jurist ben ik van oordeel dat het standpunt van de Executieve inzake de rioleringen ook juridisch juist was. Tijdens de vorige Executieve heb ik ook gezegd dat ik mij levendig kan voorstellen dat er een hoop technische problemen kunnen ontstaan inzake de aanleg van rioleringen en voetpaden in en bij rijkswegen. Dat vormt een complicatie. Het is geen schande daar een pragmatische oplossing voor te zoeken, op voorwaarde dat de centrale Regering haar planning en haar prioriteiten niet aan ons opdringt en wij uiteindelijk de sleutel in handen houden om te bepalen of iets al dan niet kan.

Iedereen is het erover eens dat het niet kan voor de provincie- en gemeentewegen.

Ik noteer met genoegen uw standpunt, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, dat men in dergelijke gevallen niet de bevoegdheden maar het geld moet overmaken. Wij hebben de bevoegdheden reeds.

De uitgavenbevoegdheid is in alle federale staten een beetje het middel waarmee de centrale Regeringen trachten de deelregeringen onder een zekere voogdij te houden.

De enige logische houding is dat de

beschikbare kredieten volgens de normale financieringswijze aan de Gewesten worden overgemaakt.

Dit was een zeldzame interpellatie waar oppositie en meerderheid, althans de Executieve, het in grote mate met elkaar eens zijn.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende **openbare** vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (**Instemming**)

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 16.35 uur.

Trefwoordenregister

Adviezen Executieve centrale Regering

Informatie Raadsleden, blz. 454

Arrondissement Brugge

Subsidiëring Voogdij- en Beschermmraad, blz. 425

Bijzondere jeugdbijstand

Aanvulling decreet 27 juni 1985, blz. 426, 427, 451

BRT-berichtgeving

Informatiebronnen en objectiviteit, blz. 420

Commissid

Wijzigingen vaste en plaatsvervangende leden, blz. 451

Zie ook Onderzoek Opera voor Vlaanderen

Floordambos

Houding Voorzitter Executieve & VZW Brabantse Golf, blz. 424

Niet-naleving beschermingsbesluit, blz. 423

Uitvoering werken zonder wettelijke vergunning, blz. 419

Fonoplaten Vlaamse Kunstenaars

Productie door Gemeenschap, blz. 440

Huisvestingsschulden

Regeling, blz. 420

Ingekomenstukken

Adviezen Raad van State, blz. 418

Begrotingen, blz. 417

Begrotingsstuk, blz. 417

Mededelingen van het Rekenhof, blz. 418

Ontwerp van decreet, blz. 417

Schriftelijke vragen, blz. 4 18

Verslag, blz. 4 18

Voorstellen van decreet, blz. 417

Voorstellen van resolutie, blz. 418

Interpellaties

Zie Adviezen Executieve centrale Regering

Fonoplaten Vlaamse kunstenaars

Opera voor Vlaanderen

Statuut niet-betaalde sportbeoefenaar

Vlaams-Nationaal Zangfeest

Zeekanaal Gent-Terneuzen

Leden

Berichten van verhinderd, blz. 417, 435

Motie

Agenda, blz. 426

Onderzoek Opera voor Vlaanderen

Oprichting Commissie, blz. 449

Ontwerp van decreet

Zie Bijzondere jeugdbijstand

Opera voor Vlaanderen

Budgettaire toestand, blz. 443

Zie ook Onderzoek Opera voor Vlaanderen

RVA-dienstverlening

Concurrentie met privé-sector, blz. 422

Sint-Niklaaskerk te Willebroek

Bescherming, blz. 423

Statuutniet-betaaldesportbeoefenaar

Foutieve toepassing decreet 1975, blz. 435

Stemmingen

Hoofdelijke stemmingen

Bijzondere jeugdbijstand, blz. 451

Moties besluit interpellatie uitreiking onderscheiding B. Peleman, blz. 452

Vlaams-NationaalZangfeest

Impact boodschap, blz. 438

Vragen

Zie Arrondissement Brugge

BRT-berichtgeving

Floordambos

Huisvestingsschulden

RVA-dienstverlening

Sint-Niklaaskerk te Willebroek

Waterbeheersingsprojecten

Waterbeheersingsprojecten

Problematiek beneden-Demerbekken, blz. 421

Werkzaamheden

Regeling, blz. 433, 458

ZeekanaalGent-Terneuzen

Problematiek lozingsvergunningen, blz. 427
